

4.
blev det bestemt at den norske kvegbestand skulle reduseres med 200.000 dyr.

Grønnsaker blev sommeren og høsten 1942 tatt i en slik utstrekning at det nesten ikke ble noe igjen til den norske befolkning. Av det lille som kom inn til børlagene overtok tyskerne praktisk talt alt slik at bør ikke var å oppdrive i normal omsetning. Av poteter ble det rekvisert 150.000 tonn både 1941/42 og 1942/43. Etter de norske rasjoner skulle derved behovet være dekket for én million mennesker. Og så mange tyske soldater var det jo ikke i Norge.

I tillegg til det som forbrukes av tyskerne i Norge kommer alle de matvarer som blir sendt ut av landet. Der tales det ikke om rekvisering, men om "utenrikshandel". Tyskland har sikret seg den alt overveiende delen av den norske fiskeproduksjon. Selve fiskemengden gikk under okkupasjonen tilbake med 40 %. Rekvirering av 600 av de største og beste fiskefartøyer, mangel på olje og den tyske marines restriksjoner i de norske farvann spilte herved hovedrollen. Av den reduserte fiskemengden tok Tyskland i 1941 80 % av fetsilden, 40 % av storsilden, 50 % av vårsilden, 60 % av torsk m.v. I 1942 ble kravene ytterligere skjerpet. Nesten hele produksjonen av fiskehermetikk blev helt siden okkupasjonens begynnelse overtatt av tyskerne. Tyskland overtok også en stor del av den norske produksjon av sildemel. Tran blev likeledes eksportert i stor utstrekning.

Foruten fiskevarer var det fremforalt aluminium og bergverksprodukter Tyskland importerte fra Norge. Den norske bergverks- og smelteindustri blev av stor betydning for "festingen Europa". Noen statistikk over Norges utenrikshandel er ikke lenger tilgjengelig. De verditall som i noen utstrekning er blitt offentliggjort, forkladrer de faktiske forhold ved å gi det utseende av at Norge fremdeles importerer så meget mer enn det eksporterer. Her bør man først være oppmerksom på at den virkelige eksport fra Norge er meget større enn den offisielle. Wehrmachtsfartøyer eksporterer utenom all kontroll og statistikk. Men selv når man ser bort fra denne "svarte" eksport, foreligger det svindel i dobbelt forstand. For det første er prisene på importvarer steget kolossal, mens eksportprisene er holdt nede. En avvikelse foreligger bare når det gjelder fiskeprisene hvor tyskerne har vært interessert i å stimulere produksjonen. Dernest er det ikke nordmennene som bestemmer hva som skal importeres. Norge ville klart seg langt bedre hvis det ikke hadde fått disse tyske tilførslene, men til gjengjeld hadde fått lov til å beholde hva det hadde, og til å drive normal handel, f.eks. med Sverige.

Da felttoget i Norge sluttet i juni 1940, syntes man at man stod over for store gjenreisningsproblemer. Ødeleggelsene blev anslått til over ½ milliard kroner. Tar man med de norske båter som er senket eller krigsforlist innen utgangen av 1942, kommer det til ytterligere ½ milliard. Dette er mye for et lite og forholdsvis fattig land som Norge, men det er likevel ikke meget sammenlignet med den samlede utplyndring under okkupasjonen. De seks milliarder som er tatt ut av Norges Bank gir en viss idé om hvilke beløp det dreier seg om. Men da er det ennå ikke tatt hensyn til slike faktorer som rekvisering utenrstatning, belaglegging av formue og andre ting. Tar man hensyn hertil, kommer man til at okkupasjonen har kostet Norge over 7, kanskje nærmere 8 milliarder inntil utgangen av 1942. Det er like meget som 5 ganger den norske statsgjeld før krigen, 2 års nasjonalinntekt under normale forhold eller rundt regnet halvparten av den norske nasjonalformue.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsikthet når De sender det videre.

Nr. 47.

4/5

X - Y - Z

1943

3. ÅR

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

25-30/4 og 1/5 1943:

Forslags blev det meldt fra general Eisenhowers hovedkvarter om kampene i Tunisia at 1. britiske armé under general Anderson har hatt ny framgang i området ved Medjed-el-Kab. Således har britene inntatt Sidi Amed som ligger 16 km. nordøst for dette punkt. Samtidig fortalte kommunikeet at amerikanske tropper som opererer lenger nord hadde kastet fienden ytterligere tilbake og erobret landsbyen Sidi en Sidi (?). Situasjonen på Tunisia-fronten de siste dagene har for øvrig vært preget av kraftige angrep og motangrep. Tyskerne og italienerne yder forørt motstand og i mange tilfelle må fiendens stillinger nedkjempes en for én i høi og blodige nærkamper. Aksessoldatene har gjenstilt kategorisk ordre om å kjempe til de faller og meget tyder på at man vil få opplevde et nytt "heltepos" à la Stalingrad. Hvor tappert tyskerne og italienerne enn kjemper er deres skjebne beseglet, spesielt når man tar i betraktnsing at britiske flåtestridskrefter og allierte fly vil sørge for at eventuelle forsyninger kommer til Afrika i så snø nengder at de ikke på noen måte vil være av betydning for situasjonens videre utvikling. At fienden betrakter stillingen som håpløs, fremgår med all ønskelig tydelighet av det forhold at tyske spesialister szkes praktisk talt sperret, og admiral Cunningham som er øverste sjef for marinestridskreftene i Middelhavet, har lovet at ingen aksessoldat skal komme tilbake til Italia ad denne vei. Når Hitler til tross for Afrika-korpsets fortvilede stilling har gitt ordre til at det skal kjempes videre, er dette et desperat forsøk på å forsinke en eventuell invasjon av fastlandet som Aksemaktene imøteser med stor nervositet. Ansvarlige britiske kretser har imidlertid uttalt at krigen i Afrika ikke på noen måte vil bringe forstyrrelser i de alliertes offensive planer for inneværende år.

De alliertes luftvåpen fortsetter sine vellykkede operasjoner såvel over kampområdene i Afrika som over Middelhavsområdet og over selve Italia. Det har vært rettet virksomme dagslysangrep mot Neapel, Messina på Sicilia og Syrakus. En rekke andre mål er også bombet. I stredet ved Sicilia har allierte bombefly senket et fiendtlig forsyningsskip. 6 andre aksesskip i Middelhavet er angrepet med torpedofly og senket eller skadet. En rekke fiendtlige fly er skutt ned, mens bare få allierte skadet. En rekke fiendtlige fly er skutt ned, mens bare 270 allierte er gått tapt. Siden tyskerne for 2 år siden kom til Nord-Afrika er 100.000 tyske soldater drept, fanget eller blitt invalide under operasjonene her.

I løpet av de tre siste dagene har R.A.F. med uforminsket kraft fortatt sin offensiv mot mål i Tyskland og tyskbesatt Europa. Natt til torsdag rettet således store styrker britiske maskiner et meget kraftig angrep mot den tyske flåtebase Wilhelmshafen. 23 maskiner vendte ikke tilbake fra dette tokt.. Natt til lørdag var det industribyen Essen med de viktige Krupp-verkene, og andre mål i Ruhr-området som blev vellykket bombet. Under angrepet mot en konvoi utenfor den hollandske kyst blev flere tyske marinefartøyer, deriblant en minefeier, senket eller skadet. Ett fly gikk tapt ved dette angrep. En tysk E-båt er blitt senket og en annen betydelig skadet. Britiske marinefartøyer (forts.)

har sendt en bevepnet tråler til bunns ved Kanalkysten. Det er også i meget stor utstrekning lagt ut miner i fiendtlige farvann, spesielt er dette tilfelle i Østersjøen. I løpet av to dager er det lagt ut flere miner enn tidligere gjennemsnittlig pr. måned. Tyske mineleiere er i stor utstrekning beskjæftiget med å forsøke å fjerne disse minene, som har bragt den tyske skipsfart i Østersjøen i fullstendig ulage. Om situasjonen på Østfronten forteller de siste dagens meldinger fra Moskva at operasjonene stadig i det vesentlige innkrenker seg til patruljevirksomhet og lokale kamper. I Ukraina og Vest-Kaukasus er det forekommert endel artilleriduelle. Tyskerne har satt inn store morgder nye fly. På Kuban-fronten for å forsøke å hindre ytterligere russisk fremgang i dette området. I løpet av de to siste døgn er 116 fiendtlige maskiner skutt ned, mens bare 45 russiske er gått tapt. 2 fiendtlige forsyningsskip er senket i nordlige farvann. Stalin sendte 1. mai ut en dagsbefaling til den Røde Armé hvor han bl. a. uttalte at den eneste mulighet for våpenstillstand er Tysklands betingelsesløse kapitulasjon. Dette viser at det er full overensstemmelse mellom de allierte nasjoner idet Stalin herved gir sin fulle tilslutning til de retningslinjer som ble trukket opp på Casablanca-møtet under konferansen mellom statsminister Churchill og president Roosevelt.

2/b-1943:

De siste meldinger om kampene i Nord-Afrika forteller at det var relativt stille på Tunisia-fronten igår. I Medjes-el-Bab-området har imidlertid de allierte rykket noe frem og har forbedret sine stillinger her. Lenger nord har amerikanske og franske styrker vært i kontakt med fienden og det har forekommert endel kamper av lokal art. Herunder ble 600 aksemaskinister tatt til fange og de fransk-amerikanske avdelinger rykket fremdeles frem. Fienden forsøkte ved motangrep å stoppe den allierte fremrykking og å gjenvinne tapt terreng, men til ingen nytte. Alle disse er avvist med tap. På det avsnitt hvor general Andersons 1. armé opererer har de franske hjelpestroppene hatt suksess. Således er flere høyder av stor strategisk betydning inntatt. I syd på den 8. armés front holder britene de stillinger de nylig erobret i området nord for Enfidaville. På grunn av dårlige værforhold har luftvirksomheten det siste døgn vært mindre omfattende. Allierte fly har imidlertid med hell angrepet fiendtlige kystforsvarsverker. 8 aksemaskiner ble skutt ned. 28. april senket lette britiske marinefartøyer et av Aksens motorskip og 2 minesveipere, samt et tysk patruljeskip i Middelhavet. Britene led ingen tap. I løpet av de to siste døgn er 21 aksefartøyer sendt til bunns i Mussolinis "Mare nostrum". E.A.F. fortsatte igår å legge ut miner i fiendtlig farvann uten at noe britisk fly gikk tapt. Maskiner fra kystkommandoen har foretatt omfattende rekognoseringstokter ved Norskekysten. 7 fly vendte ikke tilbake. Igår åpnet såvel tyske som engelske kystbatterier ved Kanalen ild. Duellen varte i ca. 5 kvarter. Amerikanske fly har foretatt et tokt mot tyskbeatt Frankrike. Det var havneanleggene i ubåtbasen St. Kazaire som bleb bombet. 7 fly vendte ikke tilbake. På grunn av dårlige værforhold kunne man ikke få noen nøyaktig oversikt over resultatet av angrepet.

Det siste kommuniqué fra Russland betegner operasjonene på Østfronten som lokale. Det meldes imidlertid at den Røde Armé har inntatt en strategisk meget betydningsfull høyde i området syd for Orel. I Kuban-området har det bare vært lokale trefninger. De alliertes luftoperasjoner i Stillehavsområdet øker i omfang. Det blir rettet stadig kraftigere angrep mot fiendens flyplasser og havnene i det sydvestlige Stillehav.

(forts.)

3.

3/5-1943:

De siste meldinger fra fronten i Nord-Afrika forteller at det fortsatt hersker stillhet i Tunisia. Britiske patruljer har foretatt omfattende rekognoseringstokter uten at det er kommet til sammenstøt av betydning. På 2 punkter har fienden gått til lokale motangrep, men disse er avvist med tap for aksetroppene. Allierte fly har imidlertid foretatt omfattende angrep. Disse har spesielt vært rettet mot fiendens forsyningslinjer og transporter. Herunder er tre aksefly skutt ned, mens to allierte maskiner gikk tapt. Endel fiendtlige fly har rettet virkningsløse angrep mot britiske skip i Middelhavet. 5 av dem blev skutt ned. Som tidligere antydet, er forsyningsspørsmålet det vanskeligste for fiendens øverstkommanderende general Armin. Tyskerne er henvist til å benytte to-motors bombefly til transport av bensin. Dette er selvfølgelig en meget risikabel forsendelsesmåte og 7 slike ble skutt ned igår. Sjefen for de frie franske styrker i Afrika, general Giraud, polyser at alle politiske fanger i Algier nå vil bli satt på frihet. Et eksempel til etterfølgelse.)

Et siste kommuniqué fra Moskva om kampene på Østfronten viser at operasjonene nå er av noe mer omfattende art. I Kuban-området i Kaukasus er det således heftige strider. Under kampene om Novorossijsk har fienden hatt betydelige tap. Således har 7000 russiske mistet livet. Ed siden herav har russerne ødelagt 25 tanks, 16 batterier og 10 blokkhus. Ved det Asovske Hav og ved Svartehavet er det vel hjelpt av tianer åndsat russiske landgangstropper bak fiendens linjer. Under de kampene som er oppstått har sovjet-troppene påført fienden betydelige tap. Fra kampområdene lenger nord meldes det at tyskerne har gjenopptatt sine forsøk på å sette over Donetz. Forsøkene har imidlertid hittil vært helt mislykket og fienden er kastet tilbake med omfattende tap. I løpet av den siste uke er 281 tyske fly skutt ned på Østfronten.

Et siste kommuniqué fra Luftministeriet forteller at Mosquito-bombefly har foretatt et tokt på 1000 km., frem og tilbake, hvorunder det ble ettet angrep mot Thionville i Lorraine i Frankrike. Det var spesielt jernbaneverksteder det gikk hardt ut over. Ingen britiske maskiner ble tapt. Det er også rettet angrep mot industriens sentral i IJmuiden i Holland. Herunder ble 6 Focke Wulf jagerfly skutt ned, mens 4 Spitfires ikke vendte tilbake. Også norske flyvere deltok i disse angrepene. En annen melding forteller at britiske fly har lagt ut miner i fiendens flåtehavn i Trondheim. Fra Berlin meldes det for øvrig at britene har foretatt flere omfattende angrep mot mål ved Norskekysten. Disse blir imidlertid ikke omtalt i kommunikeene fra London. I henhold til meldinger fra Stockholm har den tyske overkommando i Norge forlangt at det skal sendes flere jagerfly hit til landet. Ifølge tyske meldinger er 63 allierte skip på tilsammen 423.000 tonn blitt senket i april. Dette er mindre enn halvparten av hva fienden hevder å ha ødelagt i mars. Forleden fortalte imidlertid en melding over Stavanger radio at tyskerne i april bare hadde senket 164.000 tonn. Ved en indiskresjon er det altså blitt oppgitt et tall som kommer betydelig nærmere sannheten. Til sammenligning kan vi for øvrig melde at 100 lastefartøyer ble ferdigbygget i U.S.A. i samme tidsrum.

Ifølge en Stockholmsmelding har feltmarsjalk Mannerheim motsatt/tyskerne planer om å la finnene foreta en offensiv. Feltmarsjalken har for øvrig oppholdt seg en tid i Schweiz, hvilket har vært hemmeligholdt i Finland.

Under "operasjonene" på Hardangervidda har tyskerne anholdt og ført bort 30 personer som mistenkes for å ha hjulpet de britiske fallskjermtropperne.

(forts.)

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

275-1943:

De siste meldinger fra general Eisenhowers hovedkvarter forteller om betydningsfulle seire for de allierte stridskrefter i Tunisia. Amerikanske tropper erobret således igår Mateur. Fremrykkingen fortsetter på bred front, og det er hittil bragt inn flere hundre fanger. Mateur ligger på veien fra Tunis til Bizerta og er av meget stor strategisk betydning. Den er ikke et sentrum for veiforbindelsen, men også knutepunktet for jernbanen mellom de to byer som er de største og viktigste fienden disponerer i Nord-Afrika. En amerikansk kolonne rykker sydøst-over fra Mateur og står nå i ryggen på de aksetropper som kjemper mot general Andersons 1. armé. Allierte avdelinger står bare 15 km. fra Tebourba som også spiller en stor rolle i Aksens forsvarssystem i Tunisia. Meget harde kamper gikk forut for Mateurs fall. Amerikanerne utkjempet blodige strider mellom høye åser og fjell. Tyskerne hadde befestet disse med tungt artilleri, bombekastere og automatvåpen, og fiendens stillinger måtte nedkjempes én for én i de bitreste nærkamper. Etter 11 dagers strid nådde imidlertid amerikanerne Mateur, og da de allierte var kommet så langt, foretok fienden en fluktliggende retrett. I stillingen på Tunsia-frontens sydligste avsnitt meldes det fra 8. armés sektor at operasjonene innskrenker seg til artilleri- og patruljeverksamhet. På det nordlige frontavsnitt har det imidlertid vært atskillig mer livlig. Her er det franske styrker som har hatt ny fremgang. De står således bare 20 km. fra byen og flåtehavnen og Bizerta. Under operasjonene har franskmennene vært effektivt støttet av allierte fly som bl.a. har angrepet Bizertas dokker og moloene langs kysten. For øvrig har britiske maskiner som opererer fra baser på Malta rettet nye vellykkede angrep mot flyplasser på øya Lampedusa idag. Utenfor kysten av Tunisia satte allierte fly igår et fiendtlig forsyningsskip i brann.

Britiske bombefly med basér i Storbritannia fortsetter sine vellykkede tokt mot mål innenfor "Festung Europa"s område. Igår ble det således på ny rettet angrep mot industriksentra mot Ijmuiden i Holland. Andre allierte maskiner bombet mål i Frankrike.

Dagens kommuniqué fra Moskva om kampene på Østfronten melder lite om landoperasjonene idet disse igjen for det vesentlige har form av patruljeverksamhet. Derimot forteller kommunikatet om voldsomme luftkamper i Kuban-området i Kaukasus, hvor fienden har satt inn store flystyrker for å forsøke å stanse den russiske fremgang. Den meldes at ikke mindre enn 168 tyske fly er skutt ned i løpet av de siste fire dagene.

I en erklæring vedrørende forholdet mellom Sovjet-Russland og Polen uttalte den britiske utenriksminister Eden bl.a. at tyskerne ikke må gjøre seg noen forhåpninger om at deres propaganda skal greie å svekke de alliertes samlede, offensive kraft. Fiendens intriger vil heller ikke ha noen som helst innflydelse på motstanden fra de undertrykkede folks side.

I henhold til de siste oppgaver fra U.S.A. har amerikanske verft i april sjøsatt 157 skip, med andre ord fem fartøyer pr. dag. I samme tidsrum hevder fienden å ha senket 63 skip. (Selv ikke den tyske propaganda greier således å tilintetgjøre de alliertes skipsfart.)

(forts.)

4.
og sabotører som angivelig skal være landsatt der. Det skal være funnet materiell til bruk for sprengning etc.
Den landskjente fylkesfører Rogstad i Trondheim har sett seg nødsaget til å ekskludere 27 medlemmer fra Nasjonal Samling.

Vi kan nå gi endel ytterligere opplysninger i forbindelse med den pågående arbeidsmobilisering. Følgende lille eksempel gir et grellt bilde av hvorledes de innkalte blir behandlet. 40 mann fra Halden kom således til Oslo på gjennemreise til Trondheim. De blev stuet inn i en brekkvogn (40 mann - 8 hester) uten benker eller andre "bekvemheter" og ankom til Trondheim etter en reise som tok et døgn. Her blev de ført til en konsentrasjonsleir utenfor byen hvor de blev beplasert sammen med russiske, serbiske og andre krigsfanger, og blev behandlet fullstendig som disse, idet de var under stadig bevakning av bevepnede tyske soldater og ikke fikk lov til å bevege seg mer enn 300 meter utenfor leiren. Senere blev de sammen med 1600 krigsfanger av forskjellige nasjonaliteter stuet inn i en hollandsk lastebåt som også førte tanks, kanoner og annet krigsmateriell, og sendt til Narvik. I henhold til de opplysninger som foreligger forlangte tyskerne at det innen 15. april skulle være utskrevet og sendt 7.000 mann fra Oslo. Inntil påske var imidlertid ikke mer enn 17-1800 stykker kommet av gårde. De som ble dirigert til Narvik er senere kommet tilbake til Trondheim idet Org. Todt Narvik slett ikke var forberedt på å ta imot Trondheims- dem. For øvrig er det sendt 200 mann for å arbeide i Trondheimsdistriket, 200 mann til Rjukan, 50 til Kristiansand S. og 50 til Nydalalen på Grorud. 29 stykker ble sendt til Sauda. Her blev de imidlertid puttet i tyske uniformer, fikk utlevert våpen og ble satt til å passe på russiske krigsfanger. (Det kan man kalle nasjonal arbeidsinnsats!)

Om nasjonal ungdomstjeneste.
Fylkesfører Hereid uttalte ifølge avisreferater 1. februar i år at det går smått med gjennemføringen av ungdomstjenesten. Dette er en ørlig innrømmelse og fylkesføreren vil neppe få anledning til å melde noen forandring i denne situasjon.

Man har spurta seg selv om ikke det er risikabelt å nekte å la barna møte. Nazilederne kommer jo med de alvorligste trussler. Det er imidlertid et fåtall som hittil er arrestert, i alt ca. 30. De som satt lengst inne, var på Bredtveit i 2 måneder. Ikke i noe tilfelle er barna sendt til skolehjem, og ingen er tatt ut av skolen. Ved de anledninger hvor foreldrene har vært fengslet (det har alltid dreiet seg bare om faren), og barna fremdeles ikke har møtt frem, har myndighetene ikke gått til ytterligere represalier. Vergerådene har ikke funnet å kunne ta barna og sende dem på tvangsskole, og de foreldre som nå er løslatt er kommet ut uten å underskrive noen erklæring om at barna skal sendes til ungdomstjeneste.

Risikoene er altså ikke stor. Selvfølgelig kan den bli større, men i denne sak hvor lærere og prester har satt inn så mye at det bare mangle at foreldrene svikter. Ønsker vi at barna våre skal bli nazi-påvirket eller ønsker vi det ikke? Det spørsmålet er lett å svare på.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

10 MAJ 1943

pl.

3790

a
Mappe 102
Ekspl. 49
Arg. 815-43
O.V.
Jfr.

1/4-1943
Dagens kommuniké fra det britiske luftministerium forteller om et nytt knusende slag mot tysk rustningsindustri. Denne gang var det Dortmund det gikk utover. Britiske bombemaskiner angrep inatt byen og angrepet som var kraftig og koncentrert er det største som hittil er utført av 4-motors bombefly. 30 britiske maskiner vendte ikke tilbake. Værforholdene var meget gode og resultatet anses som vellykket. Det var spesielt byens oljeraffineri og oljeledningene som fører frem til Dortmund-Ems-kanalen det gikk ut over. I byen befinner det seg også store stålverk og det utvinnes betydelige mengder kull i distriket. Disse anlegg fikk også sin del av de britiske bomber. Andre britiske maskiner fortsatte idag den kontinuerlige rekke av offensive tokt mot mål i tyskbesatt Vest-Europa. Det var spesielt fiendtlige transporter som ble angrepet. Mot industrimål i Antwerpen kastet igår amerikanske bombefly ned en betydelig last. Britiske maskiner angrep samtidig jernbanemål i Nord-Frankrike. Norske jagere har igjen gjort seg fordelaktig bemerket. Således kjøt de igår ned 3 Focke Wulf jagerfly utenfor munningen av Somme.

De siste meldinger om kampene i Tunisia viser at aksetroppenes stilling blir vanskeligere og vanskeligere. Således melder dagens kommuniké at amerikanske tropper står 30 km. fra flåtehavnen Bizerta og at franske avdelinger ikke har mer enn 20 km. igjen til byen. På Midtfronten er det Tebourba som er de alliertes neste mål. Ryen trues nå fra to kanter henholdsvis av britiske og amerikanske avdelinger. Lenger øst har det lykkes franske styrker å avskjære veien fra Pont du Fahs til Enfidaville til tross for at fienden her yter den mest forbitrede motstand. Aksetroppene gjorde et forsøk på å kaste franskemannene tilbake uten at det lykkes, og herunder blev 12 av 13 tyske tanks ødelagt. Det meldes videre at de franske avdelinger som opererer i nord har rykket ytterligere 10 km. frem til tross for store terrengvanskeligheter mellom høydedragene i området foran Bizerta. På den 8. armés front er det fortsatt relativt stille idet operasjonene stadig innskrenker seg til patruljekirksomhet. Allierte jagere er på vingene og har under sine patruljetokter rettet stadige angrep mot fiendens transporter og forbindelseslinjer uten at de selv er påført noe tap. Andre allierte fly senket igår et handelsskip lastet med sprengstoff og biler utenfor Cap Bone. Det eskorterende marinefartøy blev også senket. I dagslys igår angrep amerikanske bombefly marinestasjonen Taranto og havnen i Regio i Italia. Den tyske admiral Lützow innrømmer at Aksens ubåter har store vanskeligheter å kjempe med i Middelhavet. De britiske forsyningene har praktisk talt uhindret frem.

Fra Moskva meldes det at sovjet-troppenes press mot fiendens stillinger i Kubanområdet øker. Under de voldsomme kampene her har fienden lidt spesielt store tap nordvest for Novorossisk. Fienden innrømmer tapet av Krimskaja i dette området. Igår skjøt russiske fly med tap av 11 maskiner ned 57 fiendtlige. På Midtfronten har russerne innleddet en kraftig luftoffensiv mot tyske jernbaner og troppesamlinger. Russiske fly har også angrepet havnebyen Constanța i Romania. I Barentzhavet er to fiendtlige forsyningsskip senket.

12/4. Skrivelse fra Politidepartementet til lederen av Sikkerhetspoliti
Fra Kirke- og Undervisningsdepartementet har en mottatt underretning om at avskjedigede og andre illojale prester ofte utstyres med passersedler til grensesonen. - Da dette volder forstyrrelse i arbeidet for de prester som er i sine embeder, har Kirke- og Undervisningsdepartementet henstillet at nevnte prester ikke må få passersedler. - Under henvisning til foranstående skal en be påsett at de omhandlede prester ikke gis passersedler i anledning av reiser til geistlige møter o.l. De må i det hele tatt betraktes som private personer, og bare gis passersedler hvor de i denne egenskap kan legitimere å fylle betingelsene herfor. - Til orientering kan anføres at det i almindelighet må regnes med at de av Stats-kirkens prester som søker om passersedler er avsatt eller har opptrådt illojalt, idet disse prester er fratatt sine tjenestebewis og derfor er henvist til å søke om passerseddel. (Det er synd på de "lojale" prester

Nr. 49. 8/5

X - Y - Z

1943

Å TILGI UNDERTRYKKE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.**London melder:**

675-1943.

I Tunisia fortsetter de allierte i henhold til de siste meldinger å ha fremgang på flere avsnitt av fronten. Dagens kommuniké fra general Eisenhower hovedkvarter forteller at de britisk-amerikansk-franske styrker kjemper seg videre frem i retning av fiendens hovedbaser Tunis og Bizerta. I området nordøst for Medjes-el-Bab hvor det er 1. britiske armé som opererer blev det igår rettet et vellykket angrep mot høyden Djebel ou Aches som blev inntatt. Erobringene dannet avslutningen på en lang række kamper om høyden som ligger ca. 13 km. vest for Tebourba i øvre området til Tunisia-sletten. I løpet av de siste 10 dager har det rågått et voldson og blodig slag på høydens skråninger. Til tross for at Aksessyrkene idet forbitret motstand tvang imidlertid britene dem tilbake. Lenger nord, i området sydvest for Bizerta, hvor 2. amerikanske armekorps opererer har fienden ved motangrep forsøkt å gjenvinne tapt terrenget. Amerikanerne har imidlertid avvist alle disse angrep, og det er bragt inn mer enn 500 fanger. På Tunisiafrontens sydlige avsnitt har patruljer fra 8. britiske armé vært i virksomhet. Det er foretatt lokale fremrykninger i dette området.

Til støtte for landstridskretene fortsetter allierte fly effektivt å delta i operasjonene. Amerikanske Flyvende Festninger har, bl.a. angrepet forsyningshavnene Tunis og La Goulette. Et fiendtlig transportskip som førte ammunisjon er likeledes angrepet og ble sprengt i luften. Allierte langdistansegjagere har angrepet Aksens skipsfart i Egeerhavet i farvannet nord for Malta. Ingen fly savnes etter disse operasjoner.

De omfattende endringer som er foretatt innenfor ledelsen av Italias fascistiske parti har med all ønskelig tydelighet vist at forholdene i Italia har utviklet seg i en retning som volder stor bekymring i Akseskretser. Situasjonen er imidlertid fremdeles langt fra tilfredsstilende, og facistpartiets nye generalsekretær antydet igår at nye utrensninger forestår. Av Mussolinis siste, forvirrende tale fremgikk det også at man er mindre tilfreds med utviklingen, og "il Duce" så seg nødsaget til å true alle forredere med dødsstraff. På tysk hold blir talen betegnet som et bevis på det italienske folks seirs vilje og seirstro (-).

Dagens kommuniké om kampene på Østfronten beskjeftiger seg først og fremst med operasjonene i Kubanområdet i Kaukasus. Sovjet-troppene har her hatt ny fremgang, idet 12 steder til er blitt gjenerobret. Ringen om Novorossisk blir stadig strammere, og den Røde Armés sydfly står ikke nærmere enn 13 km. fra byen. Russiske fly har rettet vellykkede angrep mot Jalta på Krim og mot sjøhavnen Constanța i Romania. Brasst-Litovks i Polen samt Gomel og Briansk er også blitt bombet.

Det britiske luftangrep mot Dortmund natt til igår hører til krigens kraftigste. Det blev således sluppet ned mer enn 1500 tonn bomber. Mange av disse traff oljeraffinerier og oljetanker. Det blir opplyst at britiske daghombefly av Mosquito-typen tilbakelegger veien til Malta uten mellomlanding, d.v.s. en strekning på 2.100 km.

I forbindelse med den meningsforskjell som på visse punkter hersker mellom den polske og sovjetrussiske regjering har Times' Moskva-korrespondent foreslagt Stalin spørsmålet om Russland ønsker et sterkt økonomisk samarbeid med Polen etter Tyskiands nederlag. Hertil svarte Stalin et uforståbart nei. Korrespondenter spurte videre hvilket grunnlag Sovjetregjeringen ønsket at samarbeidet mellom de to land skulle baseres på. Stalin svarte at for-

2.
bindelsens grunnlag måtte være et godt natoskap og gjensidig aktelse, og dersom det ikke folk ønsket det, i allianse til gjensidig støtte mot Tyskland. Lederen for den polske regjering, general Sikorsky, erklærer i forbindelse med disse uttaleisier at dette fullt ut stemmer overens med det polske folks oppfatning.

7/5-1943:

Fra Afrika strømmer det inn nye strålende seirmsmeldinger. Klokken 19 ankom det til London et kommuniké som fortalte at avdelinger av 1. britiske armé var nådd frem til Tunis' forsteder og at byens havn allerede var okkupert. Fremskutte allierte avdelinger kjemper nå også i Bizertas forsteder. General Alexander, øverste sjef for de allierte styrker i Tunisia, har sendt ut en dagsordre til de amerikanske, britiske og franske styrker hvor det bl.a. heter: "Vi er nå kommet til Afrika-krigens siste fase. Vi har snart nådd det mål vi har sett oss: å drive fienden ut i havet. Vi har nå fått fienden der vi vil ha ham. Fremad til seir!" Et kommuniké som ankom tidligere idag forteller at den allierte offensiv ble innledet igår morges med utgangspunkt øst for Medjeh-el-Bab. Samtlige våpenarter blev satt inn og fienden var fullstendig ute av stand til å komme opp for de alliertes stormflod. Luftvåpenet innledet angrepet ved å hamre lzs på Aksens forsvarsverker. Deretter rykket panservåpenet frem tett fulgt av infanteri. Under kampene er fienden påført de største tap og hans forsvar ramlet sammen som et korthus. På det nordlige frontavsnitt rykker også 2. amerikanske armékorps frem mot Bizerta. Fiendens tap er store, og det er hittil tatt ca. 1000 fanger. De alliertes masseangrep blir betegnet som en lynkrig som bare kan sammenlignes med tyskern feltzug i Polen. Det tyske folk blir nå forberedt på at det er dårlige hynster i vente fra Afrika. Dagens kommuniké fra OKW melder således om alliert gjennembrudd med en tallmessig overlegen styrke. Det fremgår også av det italienske kommuniké at de allierte har betydelig fremgang. Luftangrepene mot fiendtlig skipsfart i middelhavet og mot mål på Sicilia føregår uavhengig og uhindret av operasjonene i Tunisia. Allierte bombefly har således enket en av Aksens destroyers mens en annen er blitt skadet. I tillegg hertil kommer 11 mindre skip som også er sendt til bunns. Det italienske komuniké melder at allierte fly har anrettet stor skade under angrep mot øyene i farvannet ved Sicilia. De allierte er tott overlegne i luften og Aksen har ingen som helst mulighet for å vinne igjen britenes og amerikanernes forsprang på dette området. Den siste luftoffensiv i Tunisia betegnes således som den kraftigste som hittil er foretatt i krigen. De britiske og amerikanske maskiner gjennemførte i løpet av meget kort tid ikke mindre enn 2000 anfall mot Aksens stillinger og befestninger. Herunder blev en mengde fiendtlig fly ødelagt på bakken.

Også fra Russland kom det meldinger om nye tyske nederlag. Således har den Røde Armé natt ny fremgang under kampene for å nå frem til Novorossisk. De nærmeste russiske avdelinger står således nå bare 8 km. fra byen. Fiender forsøker ved fortvilede motangrep å stoppe den russiske fremgang, men alle disse blir avvist av sovjet-troppene. De tyske sam-banslinjer bak Kubanelven er blitt avskåret. Fra de andre avsnitt av fronten melder det først og fremst om intens luftvirksomhet. Majorprolet rovsk og Briansk er blitt voldsomt bombet. Herunder blev jernbanen og fientlige transporter påført store skader. I Barentzhavet er ytterlig et tysk forsyningsskip senket. Dessuten er også en tråler blitt zdokket. Dagens komuniké fra det britiske Luftministerium forteller at Moskva-bombefly har foretatt vellykkede tokt over Nord-Frankrike. Det er flere fiendtlig jernbanemål som har vært utsatt for angrep. Dessuten er et luftvernskip utenfor den hollandske kyst blitt bombet.

(forts.)

3.
Det melder at den britiske produksjon av fly i år vil bli dobbelt så stor som i 1942. For bombeflys vedkommende vil produksjonen bli tredoblet.

Minister Jonas Lie er blitt inlagt på Aker Sykehus. Vi har ennå ikke brukt på det rene hvad det er i veien med ham, men håper senere å kunne gi våre leseres nærmere opplysninger herom.

S I S T E i (Kl. 21)

Det melder at 2. amerikanske armékorps har inntatt Bizertas flåtehavn Ferryville. 1. britiske armé har erobret veiknutepunktet la Bado (?) like syd for Tunis.

A N G I V E R !

Grosserer Johs. Leborg, Teatergt. 1, bolig Tagerborggt. 17, medlem av NS. Har lagt inn lytteapparater i de forskjellige avdelinger i sin forretning. Omsetter for en stor del varer som er stjålet fra forretninger tilhørende arresterte jøder.

Sett i Aftenposten!

Et velbrukt Tunisiakart byttes med nytt Italiakart.

ill.mrk. "Haster"

Om arbeidsmobiliseringen.

Vi har tidligere brakt endel meldinger om hvilken skjebne som møter dem som er sendt på arbeid i henhold til "Lov om nasjonal arbeidsinnsats". Av disse meldinger vil det ha fremgått at innkallelsen er en kamuflert tvangsmobilisering til slavearbeide for fienden. Vi er nå i besiddelse av et brev fra en av dem som er blitt sendt til Nord-Norge for å arbeide der. Selvom avsenderen skriver at brevet ikke må betraktes som konfidentiel, har vi funnet det nødvendig i nedenstående utdrag å sløyfe stedsangivelser og annet som kan tenkes å kunne bringe vedkommende ubehageligheter. Brevet er datert "Et sted i Nord-Norge" 18/4-1943. Vi hilsletter utdrag av brevet:

"Kjære gode venner, unnskyli at jeg skriver et "fellesbrev", men foreløpig er jeg så sliten at jeg ikke ønsker å skrive så mange brev. Håper dere har det bra og at dere ikke er blitt utskrevet, før det er snart tiden til helvedet.

Vi reiste ...mann til Trondheim. Det var en forferdelig togreise på 18 timer og vi satt eller stod så å si oppå hverandre.

I Trondheim lå vi to dager i en kjempemessig brakkeby tilhørende Org. født. Der var krigsfanger og tvangsarbeidere av alle slags nasjonaliteter, og dessuten de vanlige lus.....".

Så følger en beskrivelse av reisen videre nordover, hvorunder de norske guttene blev stuet sammen med de nevnte krigsfanger og transportert på båt. Omsider kom de frem til bestemmellessstedet.

"Dette stedet er villt og helt gudsforlatt og blir med rette kalt "Lille helvedet".... Hei er metrhøy sne og fall vinter. Men når renner det også, og hovedleiren ligger på en myr så vi vasser i tunnelse og sne. Det renner vanlig gjennom brakketaket og ned i klyper hvilje jeg sitter og skriver, men vi skal vise senere få et bord. (Lukke) Det som gjør stedet til et helvede er meget de hårde raser av elendige russiske fanger som vi må omgås og arbeide sammen med. Tidligere ordentlige mennesker og stolte soldater går her blandt oss som uttørke

(forts.)

S
Mappe 102
Ekpl. 52
Arg. 1575-43
O.V.
Jfr.

m. 3823

19 MAJ 1943

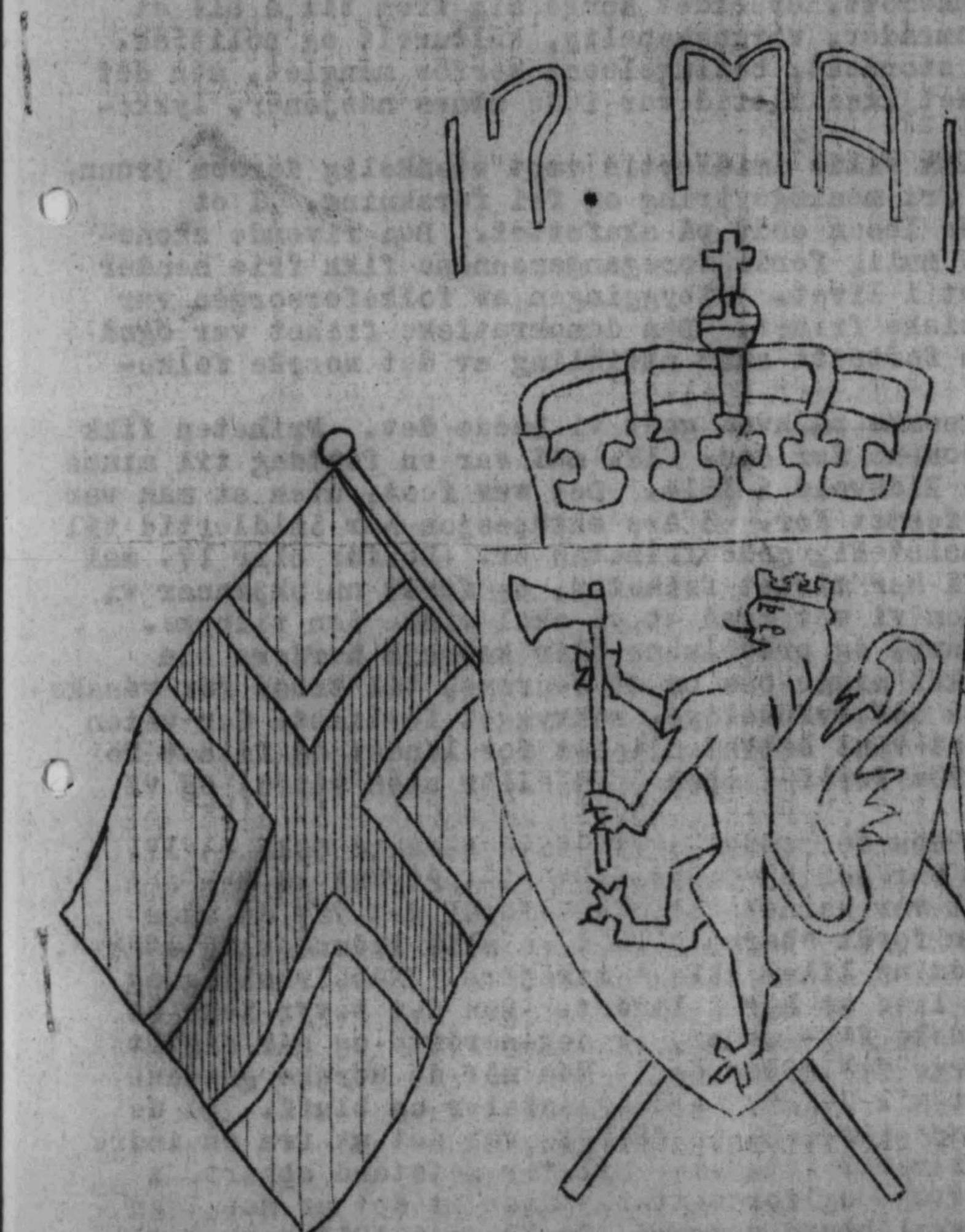
X - Y - Z

Nr. 52.

15. MAI 1943.

3. Årg.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

Jeg vil værge mit land,
jeg vil bygge mit land,
jeg vil ønske det frem i min bæ, i mit barn,
jeg vil øke dets gavn,
jeg vil seke dets savn
ifra grænsen og ut til de drivende garn.

TALUGT MOT.

Tolugt Mod er godt aa hava.
Tidt mot Straumen før du kava,
um din Rett er nog so god.
Ymist før du sjaa og høyra,
som er ilt i Syn og Øyra;
tak det alt med tolugt Mod.

Tru du maa, at Retten vinner,
naar han rette Pidi finner;
men han trenger Verja god,
og det verder langt aa bida;
mang ein harm du fyrst maa lida.
Berre hav eit tolugt Mod.

Ivar Aasen.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også en som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De ser det videre.

4.
og ville hunder og spiser matrester av søppeldyngen vår. Den tyske be-
vokting er helt minimal og består av tredjeklasses soldater....
Vi norske gutter blir som oftest satt til arbeiusledere for russene,
og personlig har jeg selv arbeidet alene og helt avsides med 24 russere
som er blitt mine venner. Vi deler hvad vi kan av våre rasjoner som
er elendige, med russene. Vi lar dem hvile og sove ut i smug. Jeg
har lært disse mennesker å kjenne, og noen virker intelligente og andre
helt dumme, men snilde er alle som dagen er lang. De tilber oss gutter
og de skjønner at vi også så å si er fanger. Men det dør en 5-6
stykker hver dag, og mange av disse mine frem eds venner stuper om
meg etterhvert for å bli slengt i jorden.

Igår døde 8 stykker etter å ha spist opp en halv tonne kjøtt.
Og i dette vanvittige helvede settes frie norske gutter, uten å kunne
ta igjen.

Her saboteres riktig nok fra øverste til laveste hold, og russene har
lært oss det riktige tempo. Vi må dog arbeide for å få tiden til å
gå, og som oftest får vi oppålt arbeide som det er vanskelig å sluttre
unna med.

Arbeidstiden er 11 timer daglig og begynner klokken 7 om morgen. Vi
må stå opp klokken 5.45. Fri sare annenhver søndag og i hele påsken
skal det arbeides.

Vi gutter som lever her oppe holder godt sammen o, kameratskapet holdes
hellig.

med godt galgenhumør håper vi å klare det hele, bare her ikke blir
epidemi eller lignende blandt russene til sommeren (10 mann av oss
ligger foriesten syke nå allerede).

Skulle dere eller noen annen tilfeldigvis bli utskrevet hit, så reis
for all del ikke. Gjur alt annet.

Hils alle gode venner og alle mine hyggelige kolleger, og skulle noen
ha interesse av å stiftet nærmere bekjentskap med behandlinger av frie
norske menn, så er dette brevet langt fra konfidensielt.....".

Kommentarer til ovenstående skulle være ovirflødig.

Det er 129 år siden Eidsvoldsmennene dannede broderkjede og lovet hver andre å være "Enig og tro til Dovre faller". For 129 år siden fikk Norge sin frie og demokratiske forfatning, en forfatning som mulig gjorde utviklingen frem til det Norge vi kjenner fra tiden før 1940.- Grunnloven er ikke bare et produkt av Eidsvoldsmennenes frihetstrang og sunne sans. Den er vokset frem av det norske folks urgammle selvstendighetsfølelse og kjærligheten til rettferdighet og rett.

17. mai 1814 danner avslutningen på en århundrelang kamp for vårt lands frihet, men er også innledningen til den mest strålende utvikling i Norges historie. Fra å være et land utarmet av krig og annen endighet, og økonomisk bankerott, arbeidet Norge sig frem til å bli et foregangsland på mange områder, vitenskapelig, kulturelt og politisk. Vi ble riktig nok ingen stormakt, betingelsene herfor manglet, men det ble skapt, hvad tilfeldet ikke alltid var i de ~~større~~ nasjoner, lykkelige kår for folket.

Den utvikling som foregikk ville imidlertid vært utenkelig dersom Grunnloven ikke hadde sikret fri meningsuttrykk og fri forskning. I et diktaturstyrt Norge ville Ibsen endt på skafottet. Den rivende økonomiske utvikling var bare mulig fordi foregangsmennene fikk frie hender til å sette sine ideer ut i livet. Utbyggingen av folkeforsorgen var betinget av den demokratiske frihet. Den demokratiske frihet var også den beste garanti for en fortsatt sund utvikling av det norske folkesamfund.

Vi var ikke fullt opmerksomme på hvor godt vi hadde det. Friheten fikk vi som gave fra generasjonene før oss. 17. mai var en festdag til minne om det som ble skapt på Eidsvold i 1814. Det var fest, uten at man var helt klar over hva man festet for. 3 års okkupasjon har imidlertid til fulle lært oss hvilket umistelig gode friheten er. Derfor blir 17. mai 1943 en elvrets dag. Vi har mistet friheten, og først nu skjønner vi hvor dyrebar den var. Men vi vet også at vi skal vinne den tilbake. Det vil ikke skje uten kamp, og prøvelsene blir kanskje hardere enn noen tror, men 17. mai skal minne oss om at fedrene, til tross for vanskeligheter som ofte syntes uovervinnelige, rakrygget fortsatte den veien de hadde valgt, og tilsist vant selvstendighet for landet og frihet for folket. I dag er det vi som fører kampen, med eller uten våpen, og vi kjenner vår plikt.

En utenlandske journalist som for endel år tilbake besøkte Oslo en 17. mai, ble spurt hva det var som hadde gjort mest inntrykk på ham den dagen. Han svarte at det var barnetoget, ikke fordi det var en storstilet demonstrasjon, men fordi "barna gikk i en slik vidunderlig utakt". Og det er riktig, vi nordmenn liker ikke marsjere. Sabelrasling og chauvinisme har det vært lite av her i landet. Men det betyr ikke at vi som enkelte - noen ganske få - mener, er degenererte og har mistet livsviljen. Krigen i Norge visste oss det. Men når de norske guttene sloss, var de ikke drevet til det av agitasjonstaler og bluff. Da de grep til våpen for å kjempe for laulets frihet, var det ut fra en indre overbevisning om sin saks rettferdighet. Militær motstand opphørte i Norge, men kampen fortsatte - og fortsetter - uten at det er noe tegn som tyder på at fronten skal bryte sammen. Og 17. mai 1943 rekker alle nordmenn hverandre hånden, over gamle klassekiller og over landegrensene, og lover hverandre som Eidsvoldsmennene i 1814:

"ENIG OG TRO TIL DOVRE FALLER."

- 3 -

London melder:

13/5-1943:

De siste meldinger fra Tunisia forteller at all organisert motstand fra Aksetroppenes side nå er opphört. Enkelte mindre avdelinger på Cap Bon-halvøya forsøker å holde ut, men de er totalt omringet og har absolutt ingen sjanser til å greie seg, spesielt når man tar i betrakning at britiske flåtestridskrefter blokkerer kysten fullstendig. Endel mindre fartøyer som forsøkte å bringe tropper over til Sicilia er blitt oppbragt. Avdelinger fra 4. indiske divisjon har utmerket seg under sluttoppgjøret og tok igår den tyske øverstkommanderende von Arnim til fange. Før han overga seg telegraferte von Arnim til Hitler og sa at de tyske soldater kjempet til siste patron. Dette blir imidlertid på britisk hold betegnet som nonsens, idet tyskerne overga seg kompanivis lenge før deres mat og ammunisjon var oppbrukt. De manglet simpelthen viljen til å kjempe videre. Hittil er det bragt inn 150.000 fanger, og tallet øker fra time til time. Man har ennå ingen oversikt over det kolossale krigssbytte som er tatt. Etter å ha løst sin oppgave i Tunisia på en glimrende måte fortsetter de allierte fly den intense luftoffensiv mot Sicilia og Syd-Italia. Byene Messina, Catania og Marsala på Sicilia har fått sin store del av de bomber som er blitt sluppet. Jernbaner og kommunikasjonssentra på øya er likeledes blitt kraftig angrepet. Det samme er tilfellet i Syd-Italia. Under toktet mot Messina var det spesielt skip i havnen det gikk utover. Saledes blev en stor transporter senket, mens 3 middelstore fartøyer ble hardt skadet av bomber. Øya Pantellaria er ennå en gang blitt kraftig angrepet, og det er foretatt vellykkede tokt mot fiendtlige skipsfart i Egeerhavet og utenfor kysten av Hellas. Under operasjonene mot Sicilia ble 17 aksefly skutt ned. De tyrkiske aviser vier operasjonene i Afrika stor oppmerksomhet og skriver bl.a. at Aksens definitive nederlag på denne krigsskueplassen er et langt steg i retning av de alliertes endelig seir. Det er betegnende for den nervøsitet som hersker i aksekretser at man har proklamert beleirings-tilstand i Syd-Italia.

Dagens kommuniqué fra det britiske Luftministerium forteller at krigen hittil kraftigste angrep inatt blev rettet mot Tyskland. Det var Duisburg som var de allierte flys mål. Foruten å være Europas største innlandshavn er byen et jernbanesentrum av stor betydning og har i tillegg hertil en omfattende industri. Det blev anrettet store skader og angrepet betegnes som meget vellykket. 34 britiske fly vendte ikke tilbake. Fra og med begynnelsen av april i år og til nå er det sluppet 26.000 tonn bomber over mål i Tyskland. Når man tar i betrakning at de allierte samtidig med at de i en slik målestokk har kunnet hamre løs på den tyske krigsmakts nervesystemet har vært i stand til å igangsette krigen kraftigste luftoffensiv i Afrika, forstår man hvor definitivt Tyskland nå har mistet herredømmet i luften. Foruten dette angrep mot Duisburg har allierte jagere fortsatt sine vellykkede tokt mot kommunikasjoner i Frankrike, Holland og Belgia. En melding fra Marinedepartementet forteller at 4 tyske ubåter nylig er senket under et konvoislag i Atlanterhavet. Et fransk krigsskip har sendt et fiendtlig moderskip for ubåter til bunns. Utenfor Norskekysten er et tysk forsyningsskip blitt senket med bomber. Fra Holland meldes det at den derværende sjef for tyske SS og politi lar alle studenter som ikke vil avlegge ed til nazistene, arrestere og deportere til tvangsarbeide i Tyskland.

(forts.)

Dagens kommuniké fra Moskva forteller at den russiske luftoffensiv fortsetter uten opphør. Jernbanemål fra Moskva til Dnjepr er blitt utsatt for stadige angrep. En rekke fiendtlige tog med tropper og ammunisjon er derved blitt ødelagt. Om landoperasjonene meldes det at disse nå øker i omfang. I området ved Lisishansk, ca. 150 km. nord for Stalino, har russerne etter heldige operasjoner erobret en viktig høyde. I Kaukasus har sovjet-troppene brutt igjennom den indre forsvarslinje ved Novrossisk. Harde kamper fortsetter. Lensmann Hoel i Oppdal er blitt skutt av en tysk vaktpatrulje. Lensmannen kjørte bygdens doktor til en pasient, da han ble anropt av patruljen. Han bremset, men bilen hadde forholdsvis stor fart og kled et stykke fremover. Vakten åpnet da ild og lensmannen ble drept. Tyskerne har det stadig travelt med å fortelle at russerne skjender kirker og Gudshus. I høst ble Tromsøsund kirke rekvisert av "die Wehrmacht". Den blir nå brukt til lager for høy og annen furage. Kommentarer skulle være overflødige.

1/5-1943:

A det siste døgns begivenheter kommer britiske luftangrep mot mål i Europa i første rekke. Store styrker bombefly var således inatt på økt mot Ruhrdistriktet og Berlin. Også mål i Tschekoslovakia ble angrepet. Nærmere enkeltheter om disse tre raids foreligger ennå ikke. Britiske dagbombefly av Wirlewind- og Mosquitotypen rettet angrep mot fiendtlige transportmål i Nord-Frankrike. 34 fly savnes etter disse operasjoner. Også amerikanske maskiner deltar nå i angrepene mot tyskbesatt område. Den største styrke amerikanske fly som hittil har operert fra baser i Storbritannia har således i dagslys bombet flybrikker i Nord-Frankrike, og har også rettet angrep mot den tyske flyplassen St. Omer. Britiske jagerbombere har med hell angrepet jernbanemål i Boulogne. Det utspant seg her heftige luftkamper. Taifunkskiner har bombet flyplassen ved Abbeville og havneanlegg i Cherbourg. Etter alle disse operasjoner savnes bare 8 allierte fly. 12 tyske maskiner ble skutt ned. Av disse ble 3 ødelagt av norske flyvere. Angrepet mot Duisburg natt til igår betegnes som det kraftigste hittil i krigen. I løpet av tre kvarter ble det sluppet ned 1500 tonn bombe. Operasjone i Middelhavet meldes det at øya Pantellaria for første gang er blitt angrepet av britiske flåtestridskrefter. Angrepet fant sted igår norges og det ble avfyrt 20 bredsider mot havnområdet. Også britiske marinefly deltok under operasjonene. De italienske kyststettere forsøkte å avvise angrepet, men deres ild var fullstendig virkningsløs.

Allierte fly fortsetter sine vellykkede og intense operasjoner over middelhavsområdet. Således er det rettet angrep mot Ragusa på Sicilia. store bensintanker ble satt i brann av de allierte bombene. Det er også rettet angrep mot Cagliari på Sardinia hvor det spesielt gikk over skip i havnen. Flere av disse fikk fulltreffere. En rekke store manner oppstod. Mot jernbaner og dokker i Neapel ble det rettet et vellykket angrep onsdag natt. Aksens skipsfart i Egeerhavet er heller ikke gått fri. Britiske fly med base på Malta har angrepet sambandslinjer i Italia og på Sicilia. Bare 1 fly savnes etter disse omfattende operasjoner.

Det italienske luftforsvar har store vanskeligheter med å ta imot flyangrep som kommer fra syd. De fleste italienske flyplasser har en uheldig beliggenhet idet de befinner seg i den nordlige delen av landet. Nervositeten øker i Italia og det blir stadig truffet nye forholds-

(forts.)

regler for å møte den ventede allierte invasjon. Det er således opprettet en militærkommando bestående av 6 mann. Den italienske konge og Mussolini er medlemmer av denne.

Dagens kommuniké fra Tunisia forteller at alle aksesoldater som nå befinner seg i Afrika, er der som fanger. Kampene opphørte igår formiddag da de siste avdelinger som ydet motstand overga seg klokken 11.15. Det samlede fangetall fra kampens siste fase ligger mellom 150 og 175.000 mann. Blandt disse befinner det seg 17 generaler. Det er tatt et kolossalt bytte av ammunisjon og krigsmateriell av forskjellig slag, samt matvarer. Ved inntagelsen av Hammamet falt 1½ million liter bensin i britenes hender. På bakgrunn av disse opplysninger kommer unektelig meddelelsen om at tyskene kjempet til siste patron i et noe merkelig lys.

Dagens kommuniké fra Moskva viser at også russiske fly foretar vellykkede tokt mot mål i tyskbesatt Europa. Natt til onsdag ble således jernbanesentret i Warschawa vellykket bombet. Det oppstod en rekke branner og et ammunisjonstog ble sprengt i luften. Nærmeste russiske flyplass ligger ikke mindre enn 1:100 km. borte, men til tross herfor led de russiske fly ingen tap. Om landoperasjonene forteller kommunikatet at det fortsetter å rase harde kamper i området ved Lisishansk. I Kaukasus blir tyskernes siste forsvarsverker foran Novrossisk uopphørlig bombet av det russiske artilleri.

Lette britiske flåtestridskrefter foretok inatt et vellykket tokt utenfor den hollandske kyst. 2 tyske torpedobåter ble senket, mens de britiske skip ikke led noen skade. Det meldes at 18 hollendere er blitt henrettet på grunn av streike-uroigheter.

17. mai, Norges frihetsdag, har forrederen over alle forrædere valgt til å feire sitt og sine kumpaners 10-års jubileum på. For oss nordmenn er det en alvorets dag, og det er alles plikt å gjøre sitt til at dagen for nazistene blir minst mulig preget av fest og folkeliv. Derfor skal enhver nordmann som ikke har tvingende grunner for å gå ut 17. mai, holde seg innendørs etter klokken 19. La gatene bli folketomme, så forrederne kan få merke hvor få de er. Et lettere krav å etterkomme kan vi vanskelig stille noen nordmann.

Norske piker blir transportert som slaver gjennom Sverige. Av en historie i Norsk Tidend fremgår det at norske statsborgere i den såkalte "permittent"-trafikken blir transportert som slaver gjennom Sverige. En ung norsk pike, Kari Berg, som meldte seg inn i NS i begynnelsen av 1942, men snart etter meldte seg ut igjen, ble i juni 1942 tatt ut til den såkalte germanske landtjeneste i Polen. Hun reiste sammen med en gruppe på 40 piker, hvorav minst 4 var tvangsutskrevet. Da de reiste gjennom Sverige, fikk de forbud mot å forlate toget. Etter en grusom tid i Polen kom pikene hjem til Norge på julepermisjon. Kari Berg ble imidlertid på ny tatt ut til arbeide i Polen, men denne gangen lyktes det henne å komme av toget på svensk grunn.

Som våre leser sannsynligvis er oppmerksom på er såvel tysk som "norsk" politi til stadighet på jakt etter både dem og oss. Vi er så forsiktige vi kan, men det vil nytte oss lite hvis ikke våre kunder er oppmerksom på at den virksomhet de som leser av avisen deltar i er forbudt og derfor stiller visse krav til deres omtanke.

Rykter!
Søndag 9. mai varoerte det en rekke rykter i Oslo. Aksestyrkene i Tunisia skulle ha kapitulert, det var opprør i Bulgaria, Sandler var blitt svensk utenriksminister, Petain var blitt skutt, etc. etc. Disse ryktene var satt ut av nazistene som også sendte ut en falsk "illegalt" avis for å bringe mest mulig forvirring i den norske nyhetstjenesten, og for å legge en demper på den begeistring som naturligvis følge av de alliertes strålende fremgang i Afrika. Samtidig ville de skjule sin egen skuffelse ved å hovore over alle de tapelige "ryktene" som verserte. "Aftenposten"s leder dagen etter blev også ganske riktig vist dette emnet.

Vi vil i denne forbindelse advare publikum mot å tro for meget på rykter, og spesielt mot kritikklost å gi dem videre. I de fleste tilfelle er det mer til skade enn til gagn.

Også en "Flyvende Hollender".

For noen tid tilbake kunne avisene melde at en russisk ubåt hadde senket en norsk fiskeskøyte, hvorved hele besetningen omkom. De "myrdede" blev bisatt under stor deltagelse fra nazistisk hold, og de samme kretser kunne ikke finne ord sterke nok til å fordømme den russiske "skjendselsdåd" som hendte i Gryllefjord i Vesterålen. Noen tid senere gjorde man imidlertid et merkelig funn ved Torsvåg, langt nord for Tromsø. Her observerte man nemlig en dag den for lengst senkede motorskøyte "Skreien" som lå og vugget ensom og forlatt på Nordhavsdønningene. Skøyten var i full stand og det visste seg at motoren hadde vært igang så lenge den hadde hatt brennstoff. Mannskapet var imidlertid forsvunnet, men det var intet som tydet på at det hadde foregått kamp i noen form. "Skreien" er senere slept sydover til Gryllefjord igjen.

Nå er det imidlertid spørsmål om hvor det er blitt av besetningen. Det er selvfølgelig en mulighet for at de stygge russerne har spist dem opp med hud og hår. På den annen side kan det jo tenkes at de norske guttene frivillig er dratt avgårde for å få anledning til å kjempe på alliert side. For vårt vedkommende må vi oppriktig talt innrømme at vi heller til den oppfatningen. Men gravølet kommer jo uneklig i et noe merkelig lys.

En hilsen til Hitler.

En fisker som bor på Blekøya ved Sjursøya like ved Oslo fant om morgen 30. april en britisk marinedolk stående utenpå døren sin. Til dolken var det festet et brev adressert til "Corporal Adolf Hitler". I brevet stod det blandt annet: "De här sagt att det ikke skal lykkes oss å komme til land på Europas fastland. Nå ser De at vi har vært der, og vi kan love Dem at vi skal komme igjen." Skrivelsen var undertegnet "Tommy Hawkins, Submarine Officer." På trammen lå det en britisk marinejakke. Funnet blev meldt til tyskerne som blev aldeles rasende. De er imidlertid ikke kommet noen vei med saken.

Husk: Alle nordmenn holder seg innendørs 17. mai etter klokken 19.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for gjenere skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

De fleste av oss husker Quislings slagord fra tiden før 1940: "Vi er et rike, vi skal bli et folk". I dag sier dennemann: "Det er likegyldig om NS er et mindretall eller ikke. Vi vet hvad som tjener det norske folks interesser og det har intet å si hvor mange vi er!" - I dag er Håkon Håkonssons kongstenke en realitet. Det norske folk er samlet, men ikke om den mann som på treller vis kaster seg i stavet for de fremmede herrer og spytter på sitt eget folk. Nordmennene står idag fylket om den mann som da freden kom til landet, stod der deres konge skulle stå, føyen i kampen, kampen for friheten. Frihet - vi vet hva de fremmede herrer og deres treller her hjemme mener med frihet. Mere enn én gang er det fremhevret av "germanerne" i syd: "I det nye Europa vil de enkelte staters soverenitet bli sterkt begrenset til fordel for en enhetsledelse."

Dette er trellerkår for det norske folket.

Fø alle mulige måter forsøker "herrefolket" å kue nasjonalfeansen og selvstendighetstrangen hos nordmennene, følelser som av ethvert frihetselskede folk har vært betraktet som en dyd, mens folkets dårlige elementer som kryper for fienden og spytter sine landsmenn i ansiktet, blir belønnet med flotte titler og fyrtettsige gasjer. Men slike valget er ikke vårt ideal.

Mennesket er skapt til frihet, og det nye skal bli ett rike, skapt av frihet og samhold, frihet til å rá seg selv så lenge det ikke skader andre, samhold mellom de enkelte til felles gagn. Det skal hverken være treller eller "herrer". Da Ragnvald Mæjarls son Gange-Rolv kom til Normandie med sine menn, blev de spurta hvem som var nordmennenes herre. De svarte: "Vi har ingen herre, vi er frie menn". Det er noen av de samme følelser som rår i Norge idag, og det er kanskje derfor våre "gjester" har så vanskelig for å finne seg til rette her. Ledere må vi selvfølgelig ha såvel i krig som i fred. Men frihet til selv å velge sine førere er en rett nordmennene alltid vil verne om. Vi dømmer den "fører" og de menn fienden har innsatt til å styre oss:

So vere vigd til Hel.
So vere vigd til Hel
kvar redde svikarsjel
i Norigs land.
Kvar den som trulaust for
i verk og svikfullt ord
mot heim og fedrajord
døynd vere han,

Heng han i neste tre.
Heng han i neste tre.
Grav han som pestfengd ned
på ubyggd øy.
Og ingen gravstein grå
på denne haugen stå.
Hans namn i gløyme gå.
Hans minne døy.

ad Boikotten av Nationaltheateret.

Det tyske lystspill "Peter Peter" som for tiden går på Nationaltheateret er godt besøkt av publikum. "Det lykkelige valg" skal ha premiere 17. mai etter ordre av Qisling og skal spilles som lukket festforestilling. Stykket er satt iscenes av Johan Hauge. Holstai er tilkalt for å spille Pålbo. Fru Maggen Kjær, enke etter Niels Kjær, har skrevet og uitaat ønsket om at stykket ikke blir spilt, men det er ikke tatt hensyn hertil. Den følgende premiere blir "Butterfly", med Agnar Fosvik som iscenesetter og Maria Raidl i hovedrollen. Andre medvirkende er Boya Ronneberg, Carsten Urnes og John Ottnes - så folk bør ikke la sig lokke av musikk og opera, men overlate teateret til nazister og tyskere.

Parolen er: "Boikotten må oprettholdes".

3841

19 MAJ 1943

Nr. 53. 18/5 X - Y - Z 1943

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:15/5-1943:

I dagens nyheter inntar meldingene om allierte luftangrep en bred plass. En større styrke amerikanske bombefly rettet således inatt et kraftig angrep mot den tyske flåtebase Kiel. De anrettede skader betegnes som betydelige. General Motors fabrikker i Antwerpen blev også bombet. Det samme er tilfelle med Welsen (?) i Holland. Under angrepet mot Kiel meldes det at 12 tyske jagere blev skutt ned, og under angrepene mot mål i Holland og Belgia blev 11 fiendtlige maskiner ødelagt. Mot Berlin er det også rettet et kraftig luftangrep. Det gikk spesielt utover byens vestlige og sydøstlige deler. Bockum (?) i Ruhrdistriktet hørte også til de allierte flys mål, samtidig med at det blev rettet angrep mot industrianlegg i Tschechoslovakia. Etter alle disse operasjoner savnes ialt 68 allierte fly. Britiske jagere har fortsatt sine tokt mot mål i Nord-Frankrike, samtidig som skipsfart utenfor Franskekysten er blitt angrepet. Ved hjelp av en ny oppfinnelse konstruerer amerikanerne nå Flyvende Festninger som kan medta 10 tonn bomber mot tidligere bare 4. Det meldes at en norsk squadron siden 1. mars d.å. har skutt ned 29 tyske fly. Etterat flyplassene i Tunisia nå er tatt i bruk av de allierte er angrepene mot fiendtlige mål i Middelhavsområdet og i Italia øket i intensitet. Flyvende Festninger har således bombet Roms havneby Civitavecchia. Også mot mål på Sardinia er det rettet kraftige angrep. Det gikk spesielt utover byene Algero og Porto Torres. Utenfor kysten er 3 aksefartøyer blitt senket. Cagliari er også blitt bombet. Under angrepet blev det observert store eksplosjoner. 9 fiendtlige fly blev skutt ned og flere fiendtlige skip blev senket med bomber. Fly stasjonert på Malta retter daglig angrep mot mål på Sicilia og i Syd-Italia. Sjefen for de allierte luftstridkrefter i Middelhavsområdet uttaler at "die Luftwaffe" nå er drevet bort fra denne kampsone. Under operasjonene i Tunisia falt 500 tyske og italienske fly i de alliertes hender. En mengde av dem var i full brukbar stand. I tiden 30/4-12/5 er det senket 9 transportskip og en rekke småfartøyer utenfor den tunisiske kyst. De fleste av skipene hadde flyktende tropper ombord. Det meldes at fienden i Jugoslavia nå er nødt til å bruke bombefly mot de jugoslaviske guerillatropper som i den senere tid har hatt betydelig fremgang. I Slovenia er en italiensk divisjon revet fullstendig opp og mange falt eller blev tatt til fange. I Russland fortsetter luftangrepene mot fiendens sambandslinjer. I Kubanområdet øker artilleri-ilden mot Novorossisk. Sovjet-troppene har besatt flere befestede punkter her.

16/5-1943:

Britiske bombefly av Mosquito-typen rettet inatt et nytt angrep mot Berlin. Andre maskiner bombet jernbane- og transportmål i Frankrike, Holland og Belgia. Et fiendtlige forsyningsskip blev senket utenfor den franske kyst og ved Norskekysten blev en tankbåt senket. Den største styrke amerikanske bombefly som hittil har vært over Tyskland, rettet inatt et meget kraftig angrep mot den fiendtlige ubåtstasjon Emden. Det blev sluppet hundrevis av tonn bomber over havnen og dokkene. Ca. 100 tyske jagere forsøkte å avvise de amerikanske flys angep, men uten resultat, og mange av dem blev skutt ned. 6 amerikanske maskiner (forts.)

N C D T G

Og Noreg var farne,
og Noreg vart bygt.
Og Noreg vart sandla,
og Noreg vart trygt.

Og Noreg vart svike,
og Noreg vart strypt.
Og Noreg vart rive,
og Noreg vart klypt.

Og Noreg tok Spenne-Tak,
kom seg på Fot.
Og Noreg det auka
i Evle og Mot.

Dei flidde det Krykkja,
dei flidde det Stav.
Men Noreg, det vil inkje
vita derav.

På sjølveigen Grunn
og med Fana si rein
det fritt orkar standa
på sjølveigne Bein.

Og slik skal det standa,
som dugande Kar
- so sant inkje Nordmenn
"slær Krok" fyr sin Far.

Um Noreg påny
vert båsta i Band,
so fell det fyr svikefull
Nordmanna-Hand.

Men stuper det etter,
vårt Noreg, fyr Svik,
lyt Svikaren trø
yver Nordmanna-Lik.

Gjev Handi di. Brør min,
- me lovir og kvæd:
Skal Noreg gå under,
so vil Lege nell!

Per Sivle.

2.
vendte ikke tilbake. Allierte jagere har på ny angrepet transportmål i Frankrike. Sju tyske og seks britiske maskiner gikk tapt. Norske jagere skjøt ned to av de tyske fly.

Et kommuniké fra Nord-Afrika forteller om et nytt kraftig angrep mot Pakermo på Sicilia. Angrepet som foregikk fredag natt gikk spesielt utover dokkene og industriområder i byen. Amerikanske Flyvende Festninger har bombet jernbanemål på øya, og også foretatt tokt over Syd-Italia. Fanger og krigsbytte blir nå ført bort fra Tunisia. Under kampene her er ca. 2.600 fiendtlige fly skutt ned. Fangetallet er nå kommet opp i 175.000 mann, hvorav 36.000 overga seg til franske tropper. Disse tall gjelder imidlertid bare siste fase i slaget om Tunisia. Kort før sin tilfangetaking utstede general von Arnim en dagsordre til sine soldater hvor i det het at de måtte lære å hate alle engelskmenn og alt som var engelsk. Idag kom generalen som fange til England pr. fly.

Om kampane på Østfronten meldes det at den Røde Armé ved Lisishansk i Donetz har utvidet sitt bruhode. Ved Novorossisk og i Leningradavsnittet er tyske motangrep avvist med tap for fienden. Etter et fem dagers slag i det nordlige Stillehav har amerikanske tropper dannet et brohode på Attu-øya i Aleutene.

17/5-1943:

I anledning av 17. mai ble det idag holdt et stort møte i Albert Hall i London, hvor bl.a. H.M.Kongen og H.K.H.Kronprins Olav var tilstede. Den britiske regjering var representert ved luftfartsministeren Sir Archibald Sinclair. Under sin tale uttalte luftfartsministeren bl.a. at han hadde den glede å kunne meddele at britiske bombefly inatt hadde rettet et av krigens hardeste slag mot tyske kommunikasjoner. Tysklands to største demninger ved Mohne og Eder, som har en kapasitet på henholdsvis 134 millioner og 202 millioner tonn, ble sprengt av britiske Lancaster bombefly. Vannmassene oversvømmet Ruhr- og Eder-dalen og fotografier som blev tatt av britiske observasjonsmaskiner viste at 100 m. av Mohne-demningen var blitt sprengt vekk. 8 av de store 4-motors Lancasterflyene gikk tapt, men angrepet ble gjennomført til tross for et meget sterkt tysk forsvar, og uten hensyn til hvad det kostet. Også Berlin hørte til de mål som R.A.F. inatt angrep, og ved siden herav ble det lagt ut miner i fiendtlig farvann. Jagerfly har foretatt offensive tokter over Vest-Europa. Under disse operasjoner gikk 9 bombefly og 1 jager tapt. 4 tyske maskiner ble skutt ned over Storbritannia, og 5 andre ble ødelagt under angrepet mot det europeiske fastland.

I Italia er sjøflybasen Ostia som ligger 20 km. sydvest for Rom angrepet. Det italienske luftvern ydet praktisk talt ingen motstand. Etter at flyene hadde sluppet sine bomber gikk de ned i 30-40 meters høyde og beskjøt hangarer og fly på bakken med maskingevær. Trapani på Sicilia blev bombet lørdag natt. Jernbanemål blev truffet og byens gassverk eksploderte. Britiske fly stasjonert på Malta har skutt ned 3 tyske maskiner. Ifølge offisielle oppgaver fra krigsdepartementet har fliden siden juni 1940 mistet 600.000 mann under kampane i Afrika. De italienske tap er 3 hele armékorps, mens tyskerne har mistet 2 armeer, nemlig Afrikakorpset og 5. panserarmé.

Fra Russland meldes det at den Røde Armé ytterligere har utvidet sitt brohode ved Lisishansk. Fiendtlige motangrep er avvist. I Kubanområdet fortsetter russerne å bombardere Novorossisk, og i Svartehavet er en tysk eskadre jaget på flukt. Fiendtens sambanslinjer langs hele fronten blir fortsatt angrepet av russiske fly.

Fra det Fjerne Østen meldes det at det er foretatt omfattende luftangrep mot japanske mål i Burma og i den sydvestlige delen av Stillehavet.

Nr. 54. 20/5 X - Y - Z 1943 3.
Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

18/5-1943:

Det angrep britiske Lancasterfly natt til igår rettet mot Eder- og Mohnedemningene er et av de hardeste slag som har rammet tysk krigsindustri og forsyningsvesen. Demningene som tilsammen har en kapasitet på 330 millioner tonn er Tysklands største og forsyner en vesentlig del av Ruhrdistrikts industri med elektrisitet, idet de regulerer hele kanalsystemet og dermed tilførslen til distrikts elektrisitetsverk. Angrepet ble utført av spesielt utvalgte flyvere. Bombene traff i sentrum av målet, og den første frembrakte en vannsøyle som stod mer enn 100 meter til værs. Ødeleggelsen av demningene har hatt en katastrofal virkning på de omliggende distrikter. Ederdalen står således delvis under vann og ser ut som en innsjø. En kraftstasjon som lå rett nedenfor en av demningene ble fullstendig revet vekk, og flere elektrisitetsverk nedover dalen ble helt eller delvis ødelagt. Som følge herav står hele dalføret nå uten elektrisk strøm. En schweizisk spesialist som har vært ingeniør ved dammen uttaler at det her dreier seg om den største katastrofe og det alvorligste slag som hittil har rammet Tyskland i denne krig. Ikke bare industrien, men også kommunikasjonene har som følge av sprengningen av dammene fått et alvorlig knekk. Alle slusene mot Ruhr-anleggene trues med oversvømmning, mens broer, veier, jernbaner etc. i mange tilfelle er blitt fullstendig ødelagt. Hvilkens uhyre betydning ødeleggelsen har forstår man når man tar i betraktning at Ruhr-distriket er den tyske rustningsindustris senterum..

R.A.F. har fortsatt sine offensive tokter mot tyskbesatt Europa og mot skipsfart utenfor den europeiske kyst. Således er under to dagangrep 8 transportskip ødelagt i en tysk konvoi. 2 tyske blokadebrytere, "Silva Piana" og "Regensburg" som var på vei til hjemlandet fra japanske besiddelser i Stillehavet med krigsviktige råstoffe av forskjellig slag er blitt senket av sine egne mannskaper da de var i fare for å bli oppbragt av allierte marinestridskrefter. Det tyske passasjerskip "Gneisenau" (ikke krysseten av samme navn) er blitt satt på land i Østersjøen etter å være gått på en mine.

Fra Middelhavsområdet meldes det at allierte luftangrep mot øyene i Middelhavet såvel som mot selve Italia fortsetter. Britiske maskiner har således bombet havnen i og flyplassen ved Algero på Syd-Sardinia. Fly stasjonert på Malta har rettet angrep mot mål på Syd-Sicilia, og likeledes mot skipsfart utenfor kysten av Italia, samt mot det italienske fastland. I Italia er stemningen nesten panisk som følge av de allierte luftangrep som er en katastrofe for landet, idet det disponibele luftforsvar er elendig. Det italienske folk er i like høy grad prisa gitt Tysklands nåde, eller unåde, som Europas okkuperte land. Det meldes at også amerikanske fly har foretatt vellykkede tokt, idet bl.a. krigsviktige mål i Bordeaux er blitt kraftig angrepet.

Det foreligger bare sparsomme nyheter fra Østfronten, men det meldes imidlertid at en rekke fiendtlige motangrep i Kubanområdet har kostet tyskerne store tap uten at de har ført til noe resultat.

De amerikanske angrep mot fiendtens stillinger på Atu-øya i Aleutene i Stillehavet fortsetter. Japanerne yder desperat motstand fra sine skyttergraver.

(forts.)

19/5-1943:

De store overvåmmelsør etter sprengningen av Mohne- og Ederdemningene i Ruhrdistriktet sprer seg stadig. Britiske speiderfly har tatt fotografier som viser at Dortmund står under vann og at Duisburg også er truet. Vannmassene er allerede nådd helt til Kassel som ligger 55 km. borte. Byens kraftstasjon er delvis revet bort og jernbanebroer er blitt ødelagt, mens stasjonene står under vann.

Dagens kommuniké fra Luftfartsministeriet forteller at britiske jagere fortsetter sine vellykkede tokt mot okkupert område. Således er ikke mindre enn 20 tog med holl blitt angrepet. Også ferger på Seinen er blitt utsatt for angrep og 3 av dem ble forlatt i brennende tilstand. Under sprette fiendtlige flyangrep mot Storbritannia inatt blev 1 fiendtlig maskin skutt ned.

Luftoffensiven i Middelhavsområdet opprettholdes i samme omfattende målestokk. Britiske fly har fra baser i Tunisia rettet et nytt kraftig angrep mot Pantelleria. Det blir betegnet som det kraftigste slag som hittil er rettet mot øya. Her em 100 tonn bomber ble sluppet mot dokker og flyplasser. Også mot Trapani på Sicilia er de rettet et nytt angrep. Fly fra Malta spiller stadig en stor rolle under operasjonen. De har således bombet mål på Sicilia og i Vest-Italia. Det gikk spesielt ut over fabrikker, jernbaner og veier. Captain Balfour, den britiske viceflyfartsminister, har uttalt i Upperhuset at det ikke foreliger risicoen avtale, skriftlig eller muntlig, om at Rom ikke skal bombes. Byen vil bli angrepet dersom man finner at dette på noen måte kan støtte de alliertes offensive operasjoner. De siste meldinger fra Russland forteller at fienden i Kubanområdet har hatt nye store tap. Under et moyangrep i området nordøst for Novorossisk mistet 1000 fiendtlige offiserer og mange livet. Sovjet-russiske fly opprettholder sin intense virksomhet langs hele Østfronten. I løpet av siste uke er 500 tyske maskiner blitt skutt ned. I de to første ukene av innevarende måned blev 1300 fiendtlige fly ødelagt. Om stillingen på andre frontavsnitt forteller kommunikatet at det pågår kraftige artilleridueller i området ved Lissiansk i Midtre Donetz.

Fra operasjonene i det nordlige Stillehav meldes det at amerikanske tropper har stormet og inntatt japanernes viktigste stillinger på Attu-øya i Aleutene.

På offisielt hold i Berlin betegnes den siste nedskjæringen av kjøtt-rasjonene i Tyskland som "bitter men nødvendig". I denne forbindelse er det interessant å minne om Göhrings uttalelse ifjor høst da de tyske kjøttrasjoner ble øket. Han lovet at rasjonene i et hvart fall ikke skulle bli nedsatt så lenge krigen varte.

Churchill holdt idag en tale i den amerikanske kongress. Han kom bl.a. inn på de alliertes flyangrep mot Tyskland og uttalte at den britisk-amerikanske overlegenhet i luften nå er heret over enhver tvil. Han lovet at angrepene skulle øke i styrke. Alle midler ville bli benyttet for å komme i kamp med fienden. Store og vanskelige oppgaver forestår og det kan oppstå nye farer. Den største fare er den at krigen kan komme til å trekke i langdrag, hvilket vil være til ubotelig skade for Europas undertrykte folk og for Verdens gjenoppbygning. Alle krefter vil imidlertid bli satt inn i offensiven i 1943. Hvor og når angrepet kommer kan man dog ikke si.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deras skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Nr. 55.

22/5

X - Y - Z

1943

3. årg.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

20/5-1943:

I sin tale til de Forenede Staters kongress igår kom statsminister Churchill bl.a. inn på krigens varighet. Statsministeren uttalte at Aksemakten nå håpet at den skulle trekke i langdrag. Det samme ønske hadde han selv uttalt under sin forrige tale til kongressen for 17 måneder siden. Nå var imidlertid stillingen en annen. Årsaken til denne forandring i innstillingen må ses deri at de allierte ikke lenger kjemper på defensiven. For halvannet år siden var det de allierte som møtte sette alle krefter inn i den defensive krig for å forsøke å redde seg fra å bli overrondt av den nazi-japanske dampveivåls. Nå er det imidlertid vi som har initiativet, uttalte statsministeren. Vi fører ikke lenger en forsvarskrig, men søker med alle midler å knuse fienden fullstendig. Vi må imidlertid først å benytte oss av vår overlegenhet og å slå til hurtig og knusende. Churchill kom også inn på Russlands store ydelser under denne krig. Det er russerne som bærer de største byrder i langkrigen, uttalte han. England og U.S.A. vil imidlertid i innevarende år gjøre alt som står i deres makt for å lette byrdene for sin øst-europeiske allierte. Denne uttalelse fremkalte spontant bifall fra kongressmedlemmene side. Med hensyn til kampen mot ubåtene meddelte statsminister Churchill at denne i løpet av de tre siste ukene hadde ført til rekordresultater hvad angikk senkning av fiendens ubåter.

R.A.F. fortsetter sine vellykkede luftangrep mot mål i Tyskland. Således blev Berlin inatt på ny bombet av Mosquito-fly. Det foreligger ennå ingen meldinger om resultatet av toktet. Allierte jagerfly har rettet omfattende angrep mot fiendens flyplasser i Frankrike og Belgia. Fiendtlige sambandslinjer, og kanaler i de samme områder er også blitt tildelt kraftige slag. Ingen allierte fly savnes etter disse tokt. Tunge amerikanske bombefly har også vært på vingene. Igår angrep de således ubåtværitene i Kiel og Flensburg. En rekke tyske jagere som forsøkte å hindre amerikanerne i å gjennomføre deres oppdrag, blev skutt ned. Amerikanske maskiner vendte ikke tilbake til sine baser. Skader som følge av bombeangrepet mot Mohne- og Ederdemningene natt til 17. mai blir stadig mer omfattende. Flommer er nå nådd områder som ligger 100 km. fra Mohne-demningene. Viktige jernbaneforbindelser er blitt avbrutt og den store Hardecke jernbanebro er delvis ødelagt, og skinnene henger i luften. De store skiftetomtene ved Dalhausen står helt under vann, og det samme gjelder en av Tysklands største flyplasser som ligger i dette området. Fra Middelhavsområdet meldes at amerikanske Flyvende Festninger har angrepet flyplassen Milo på Sicilia. Også mål på Sardinia er blitt bombet. Under disse operasjoner blev i alt 29 fiendtlige jagere skutt ned. Britiske fly stasjonert på Malta har angrepet og skadet flere fiendtlige skip utenfor kysten av Sicilia. Franske marinestyrker har etter vellykkede operasjoner okkupert den italienske øya Galita som ligger 80 kvartmil syd for Sardinia.

Fra Russland meldes at nye tyske angrep er tilbakevist i Kubanområdet og ved Novorossisk i Kaukasus. På Midtfronten ved Lissitjansk og Issjuk har russerne forbedret sine stillinger.

På Attu-øya i Aleutene har de amerikanske styrker hatt ny fremgang. Fienden er blitt tvunget til å trekke seg tilbake og er bl.a. blitt nødt å trekke seg bort fra en viktig fjellovergang.

Fra Rio de Janeiro meldes at en tysk ubåt som er blitt kapret av et britisk marinefartøy var ødelagt av sin egen besetning. Mannskapet overga seg uten motstand og sjefen uttalte at han etter Aksens nederlag i Afrika ikke kunne se noen grunn til å kjempe videre.

2.
Dagens kommuniké om operasjonene i Middelhavsområdet forteller at de allierte igår vant en strålende luftseir, idet 113 fiendtlig fly ble ødelagt mens bare én alliert maskin gikk tapt. Onsdag blev 74 aksefly tilintetgjort. Hyilket bringer det samlede antall fiendtlig fly som er ødelagt i løpet av 2 dager opp i 187 stykker. Et av gårdsdagens viktigste mål for de britisk-amerikanske flystyrker var den viktige fiendtlig flybase Grosseto som ligger på den italienske kyst rett overfor øya Elba. Det var amerikanske Flyvende Festninger som bombet landingsplassene og av de 59 fiendtlig fly som befant seg på bakken blev hele 58 tilintetgjort. Angrepet blir betegnet som et av de mest vellykkede og virkningsfulle i sitt slag. Andre allierte fly foretok tokt mot Sardinia hvor 2 flyplasser blev bombet. Det er også rettet nye angrep mot dokkene på øya Pantellaria. Fly stasjonert på Malta oppnådde igår og inatt bombet treff på 3 fiendtlig transportskip i Middelhavet. Et kommuniké fra det britiske admiralitet viser at resultatene av den britiske minelegging i Middelhavet er meget gode. Saledes er i den senere tid mellom 30 og 40 fiendtlig krigsskip, forsyningsskip og hjelpestkip senket eller alvorlig skadet som følge av de britiske miner.

Dagens komuniké fra det britiske luftministerium forteller at Mosquito-fly igjen har vært over Berlin. Likeledes har fly av denne type foretatt vellykkede tokt mot Essen og Bremen. Fabrikkanlegg, og transport- og jernbanemål blev påført betydelig skade. Også mot jernbanemål, lektore etc. i Frankrike er det med hell kastet bomber. I tillegg hertil kommer at det er lagt ut miner i fiendtlig farvann. Etter disse omfattende operasjoner savnes bare ett alliert fly. Enkelte fiendtlig maskiner flyg inn over Storbritannia inatt, men det foreligger ingen meldinger om at det blev sluppet bomber.

"Nationalzeitung" i Duisburg, som før tiden kommer ut i forminsket utgave på grunn av de britiske luftangrep betegner ødeleggelsene etter de britiske bomber som alvorlige og meget omfattende. Arbeidere er blitt tiltalt fra omliggende distrikter for å hjelpe til med opprydding og reparasjon. Kjøpmennene må selv hente sine varer hos grossister og fabrikker idet transportsnettet er kommet fullstendig i ulage.

Kommendanten i Ålborg i Danmark har advart befolkningen mot alliert invasjon. Folk blir anmodet om å holde seg i kjellerne under de kamper som eventuelt vil oppstå, og man vil ikke kunne si hvor lenge stridene vil påga.

Belgiske arbeidere som er kommet tilbake fra Tyskland forteller at broene over Rhinen nå er blitt underminert. Samtidig blir det anlagt festningsverker langs elven.

De sistemeldinger om operasjonene på Østfronten forteller at sovjet-troppene har vunnet nytt terrenget i området nordøst for Novorossisk, og at endel nye stillinger er inntatt. I Svartehavet er 6 fiendtlig lektore som førte tropper blitt senket. I Midtre Donetz har fienden iverksatt nye motangrep i området ved Issjum, men alle disse er avvist.

De siste meldinger fra Stillehavet forteller at amerikanske tropper har omringet restene av de fiendtlig styrker som befinner seg på den nordvestre delen av Attu-øya i Aleutene.

Det Norske Handelskammeret i London har holdt sitt årsmøte. Det var bl.a. taler av Handelskammerets formann oberstløytnant Petersson, minister Albani og den britiske handelsminister Dalton som var æresgjest.

1. mai møtte Chat Noir, Carl Johan teatret og Det Nye Teater innstille sine forestillinger som følge av mangel på publikum. Edderkoppen møtte spille for 32 tilskuere, og Centralteatret for 61. På Oslos kinematografer gikk besøket på tyske filmer ned til 30 % av det vanlige, på norske filmer ned til 10 %.

I henhold til det såkalte amnesti blev det sluppet ut 181 menn og 18 kvinner fra Grini.

Nr. 56.

25/5

X - Y - Z

1943

3. Årg.

A TILGI UNDERTRYKKERNE ER A ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

22/5-1943:

I henhold til en meddelelse fra Moskva har ledelsen for den 3. internasjonale, Komintern, besluttet at organisasjonen skal opplyses. Som grunn for dette skrift angis det forhold at frihetskrigen nå har foretakende nasjoner samlet i kampen mot det nazistiske tyranni og den bestialske undertrykkelse. Man er videre av den oppfatning at hver enkelt stat skal ha full frihet til å ordne sine indre forhold som den ønske. Noen verdensomspennende politisk organisasjon er derfor unødvendig, og har ingen naturlig berettigelse. Allierte fly fortsetter å hamre løs på militære mål i Tyskland. Amerikanske maskiner bombet således igår Emden og Wilhelmshafen som er viktige ubåtbasjoner. Angrepet betegnes som vellykket. Britiske Mosquito-fly har på ny sluppet bomber mot Berlin. Det foreligger nå en meddelelse om at R.A.F. i april i år i alt slapp 11.000 tonn bomber mot mål i Tyskland. Dette er mer enn den samlede bombevekt som tyske fly kastet mot Storbritannia i hele 1941. I dagens komuniké meldes det også at allierte maskiner har fortsatt sine angrep mot transport- og jernbane-

mål i Frankrike. Også i Middelhavsområdet fortsetter luftoffensiven mot fiendtlig besatt område. I løpet av de 3 siste dager er ikke mindre enn 288 aksefly skutt ned i angrep mot Italia. Dette blir betegnet som et meget alvorlig slag mot Aksens luftvåpen i Middelhavsområdet. Siden slaget ved Alamein er 313 fiendtlig skip blitt senket i Middelhavet.

23/5-1943:

Det er rettet nye slag mot aksemål i Middelhavsområdet. Amerikanske Flyvende Festninger angrep således igår med godt resultat flyplassen Borigo på Sicilia. 8 fiendtlig fly ble skutt ned, mens bare 4 egne maskiner gikk tapt. Andre mål for de allierte fly var fergesteder ved Messina. Her gikk det spesielt hardt ut over oljetanker som ble satt i brann. Fredag natt bombet britiske fly mål i Syd-Italia og på Sicilia. Under angrep mot fiendtlig skipsfart i Egeerhavet er et seilskip blitt senket. De allierte har nå under sine tokt mot fiendtlig flyplasser tatt i bruk en ny type bomber. Disse tenner umiddelbart ved berøring fly. En melding fra Milano forteller at industriarbeiderne der er gått til passiv streik, for derved å oppnå større rasjoner.

Aksemaktene har stadig vanskeligheter med de nasjonalistiske tropene på Balkan. Saledes er flere tyske og italienske divisjoner satt inn i kampene mot guerilla-avdelingene i Bosnia og Montenegro. Tyske spesialtropper er sendt til Hellas og tyske fly er blitt koncentrert i nøkkelstillinger der.

De største vanskeligheter volder imidlertid situasjonen i Russland, idet tyskerne ikke lenger kan regne med overlegenhet i luften på Østfronten, da de disponerer relativt store styrker for å møte den allierte luftoffensiv i Vest- og Syd-Europa. Russiske fly fortsetter å hamre løs på fiendtlig troppekonvensjoner bak hele fronten. Under et tysk motangrep blev 65 fly skutt ned, mens bare 10 russiske maskiner gikk tapt. Fra kampene til lands melder det at sovjet-troppene ytterligere har (forts.)

utvidet sitt brohode i midtøst Donets. Meddelelsen om at Komintern er blitt opplest blir mottatt med stor tilfredshet i Storbritannia og U.S.A. Man ser det som en ny bekreftelse på det tillitsforhold som hersker mellom alle frihetskendte nasjoner.
Tyskerne har nå praktisk talt fullstendig tilintetgjort de siste rester av den jødiske befolkning i Warschawa og Krakau. SS-tropper med artilleri støttet av fly angriper ghettoene. Ifølge innløpne meldinger viser det seg at tysk industri er satt atskillig tilbake. I Siemens-fabrikkene arbeides det bare 4 timer daglig, idet råvarene ikke kommer frem.

24/5-1943:

R.A.F. rettet igår et kraftig angrep mot industrimål i Vest-Tyskland. Det gikk spesielt hardt ut over Dortmund. Byen er et viktig trafikk-knutepunkt og har også en betydelig rustningsindustri. I tillegg til de skader de britiske fly utfører kommer den ødeleggelse som er voldt av vannmassene fra Eder- og Moehnedemningene. 6 tyske E-båter ble igår angrepet av britiske fly i Kanalen, og 4 av dem ble senket. Andre maskiner fra Storbritannia har med hell bombet Seebrügge. Utenfor Franskekysten er en fiendtlig konvoi blitt revet opp. Meldinger fra Nord-Afrika forteller at allierte fly igår først og fremst angrep Pantellaria og mål på Sardinia og Sicilia. I havnen på Pantellaria blev 5 akseskip senket. Endestasjonen for jernbanene i Syd-Italia er også blitt angrepet. På Sardinia var det Carloforte som blev bombet, og på Sicilia var det et kraftverk som var målet. Utenfor den sicilianske kyst blev en tankbåt bombet og etterlatt i brennende og synkende tilstand. Et stort handelsskip blev skadet. Under kampen om herredømmet i luften over Middelhavsområdet har Aksen de siste 5 døgn mistet hele 300 fly, mens bare 19 allierte maskiner er gått tapt. Foruten de ovennevnte flyangrep er også flyplasser på Sicilia og Lampedusa blitt bombet, og dessuten er skipsfart i Egeer-havet angrepet.

Mussolini må stadig be sin store Aksebror om mer hjelp. Tyskland har imidlertid store vanskeligheter med sine leveringer til Italia. Således er kulleksporten praktisk talt stoppet, og som følge herav har store deler av den italienske industri måttet innskrenke driften betydelig. Matsituasjonen begynner også å bli vanskelig og bøndene trues med strenge straffer for forsøk på å gjemme unna korn. Dagens kommuniqué fra Moskva forteller at russisk artilleri har sprengt en fiendtlig stilling i området ved Kiev, 150 km. syd for Orel. Såvel i området ved Lisitjansk som ved Novorossisk har sovjet-troppene bedret sine stillinger. For øvrig meldes det om patruljevirksomhet langs hele fronten. I løpet av den siste uke har fienden mistet hele 367 fly på Østfronten.

Fra det amerikanske hovedkvarter meldes at U.S.A. idag har en hær på 6½ million mann.

Vi ber våre leseres unnskyld at de siste numre av avisen har vært mindre fyldige enn vanlig, men tekniske vanskeligheter har dessverre tvunget oss til for en kortere tid å nedskjære sideantallet. Vi håper imidlertid at disse vanskeligheter i nærmest framtid vil være overvunnet hvoretter avisen vil komme ut i sin vanlige størrelse. Skulle enkelte av våre nummere i inneværende og neste uke uteblí, vil dette skyldes samme tekniske vanskeligheter. Det er imidlertid vårt håp at vi kan komme ut uten avbrytelser, selvom det er med mindre utgaver.

London meld :
1943:

Iste dager er det spesielt luftoperasjonene som fanger interessen. Etiske fly har fortsatt sine vellykkede og effektive tokt mot mål i Tyskland. Natt til onsdag blev således Düsseldorf angrepet av en meget stor styrke britiske maskiner. Angrepet blir betegnet som et av de kraftigste som hittil er rettet mot tyske byer og er like ødeleggende som det slag som natt til mandag blev rettet mot Dortmund. 27 britiske fly venste ikke tilbake. Om angrepet mot Dortmund blev det tirsdag meldt at det fremdeles brente i byen. Som følge av sprengningen av Eder- og Moehnedemningene er vanntilførslen blitt meget sterkt redusert. Under sitt angrep mot Dortmund blev de britiske fly bare møtt av ubetydelig luftvernild. De allierte flyangrep mot transportmål i Vest-Europa fortsetter også i samme omfattende målestokk. Det er spesielt jernbanesentra det går hardt ut over. Også fiendens kommunikasjoner utenfor kysten er angrepet med hell. Som følge av de ødeleggende allierte luftangrep mot deres industri forsøker fienden nå å overflytte sin viktigste krigsproduksjon til Sydøst-Europa.

Også i Middelhavsområdet fortsetter den allierte luftoffensiv uten opphør. Massebombingen av italienske baser fortsetter med uforminsket kraft, og forsvarerne av Sardinia, Sicilia og Pantellaria, såvelsom av Syd-Italia gis ingen ro. Under tirsdagens storangrep mot Sardinia og jernbaner etc. i Syd-Italia deltok det 300 allierte fly. Blandt hovedmålene var Sardinias største kraftverk som ligger midt på øya. Demningen hvorfra verket får sin vanntilførsel er en fullstendig kunstig innsjø og en av de største i sitt slag i Europa. Under angrep mot flyplasser på Sicilia er en mengde fiendtlig maskiner blitt ødelagt. Også fergeforbindelsen mellom det italienske fastland og øya er blitt effektivt bombet. Likeledes er det rettet vellykket angrep mot Messina. Fiendtlig skipsfart i Egeer-havet går heller ikke fri og onsdag blev det meldt at det var rettet angrep mot sjøflybasen Prevecia på kysten av Hellas hvorunder 1 fiendtlig flybåt ble sprengt i luften, mens 3 andre ble satt i brann. Under alle tokt møter de allierte bare ubetydelig motstand fra akseflys side, og mange fiendtlig maskiner er blitt skutt ned, mens de allierte tap betegnes som meget små.

Meldinger fra Tunisia forteller at det bytte som ved Aksestyrkenes endelige nederlag i Afrika falt i de alliertes hender er uhyre stort. Blandt det erobrede utstyr befinner det seg reservedeler av forskjellig slag til flere tusen fly, dessuten en mengde elektrisk materiell sammen med forråd av alle slag. Hertil kommer kjøretøyer i tusenvis og kolossale mengder ammunisjon.

De siste dagers meldinger fra Østfronten viser at det ikke er foregått noen vesentlig endring i situasjonen. Store trøppestyrker blir imidlertid koncentrert på begge sider og det foregår en intens patruljevirksomhet langs hele fronten. De sovjetrussiske flyangrep mot fiendens stillinger og sambandslinjer fortsetter med uforminsket kraft. Russerne er fullstendig overlegne i luften og store mengder fiendtlig maskiner er blitt skutt ned. I Svartehavet har det Røde Flyvåpenet senket 6 fergar lastet med tyske tropper, samt 2 transportskip og 3 motortorpedobåter. Et nytt tegn på at ubåtfaren er avtagende er det forhold at krigsriskopremien for endel linjer nå er blitt nedsatt.

Hitler har bestemt at alle utlendinger av tysk avstamning som tjenestegjør i "die Wehrmacht", "Waffen SS", det tyske politi eller Organisation Todt kan få tysk statsborgerskap.

(forts.)

28/5-1943:

Den britiske luftoffensiv mot mål i Tyskland fortsetter. Inatt var det på ny Essen som blev hjemsøkt og det var Kruppverkene som ikke hovedtyngden av bombene. I løpet av mars/april d.å. har Essen vært utsatt for 3 kraftige angrep. 10 dager etter det siste angrep i mars kunne britiske speiderfly slå fast at arbeidet stod i Kruppverkene som er Tysklands viktigste krigsindustri. Under det siste angrepet mot Essen gikk 23 britiske maskiner tapt. Mosquito-fly rettet i skumringen igår et meget vellykket angrep mot Jena. Det ble sluppet bomber såvel mot Zeiss- og Schott-verkene som er Tysklands viktigste producenter av optiske instrumenter. Bombene blev kastet fra 70 meters høyde og det blev observert stor skade på glassverkene. Etter dette tokt savnes ikke mer enn tre britiske fly. Andre britiske maskiner la ut miner i fiendtlig farvann, mens jagere rettet vellykkede angrep mot mål i okkupert område. Under disse operasjoner skjot norske jagere ned 2 fiendtlige fly. 1 britisk maskin gikk tapt, men alle norske fly vendte tilbake til sine baser. I Middelhavsmrådet fortsetter også de allierte luftangrepene. Blandt hovedmålene var 2 fiendtlige flyplasser på Sardinia. Det blev her sluppet ikke mindre enn 4000 fragmentbomber o, et stort antall aksefly blev ødelagt på bakken. 13 fiendtlige maskiner som forsøkte å hindre de allierte i å hindre sin oppgave blev skutt ned. Også mot Pantellaria er det rettet nye angrep. Målene her var befestninger, fokker og havneanlegg. En gresk ubåt som opererer i Middelhavet har senket to fiendtlige forsyningsskip utenfor kysten av Kreta.

Den britiske utenriksminister Eden har uttalt at de allierte luftangrep mot Italia og Tyskland vil fortsette uten barmhjertighet inntil den endelige seir er vunnet. Det er det italienske folk som skal avgjøre hvor lenge angrepet mot deres land skal fortsette, idet disse ikke vil opphøre før det fascistiske regime er fullstendig knust. Utenriksministeren minnet om med hvilken sadistisk begistring aksekretser omtalte "die Luftwaffe"s morderiske angrep mot britiske byer og sa at det ikke ville bli tatt noe hensyn til forslag om å innstille luftangrepene, uansett fra hvilken kant de kom. Aksemaktene hadde selv innledet bombeangrepene og måtte nå ta konsekvensen av sin krigsførsel. Mr. Eden kom også inn på ubåtfaren og nevnte at denne nå var betydelig redusert, idet de alliertes skipsbygging øker, mens alliertes skyninger av fiendtlige ubåter tiltar.

Konferansen i Washington mellom de øverste britiske og amerikanske statsmenn og sjefer er avsluttet. Det utsendte kommunikat forteller at det er oppnådd full enighet om den kommende tids operasjoner som vil bli iverksett overensstemmende med de planer som allerede ble lagt under Casablanca-møtet.

På Østfronten er det Kubanområdet som er sentrum for operasjonene. I løpet av 2 døgn er 101 tyske fly blitt skutt ned, mens bare 38 russiske maskiner er gått tapt. Nordøst for Novorossisk er fiendtlige motangrep brutt fullstendig sammen. For øvrig innskranker operasjonene seg til patruljevirksomhet langs hele fronten.

7 nordmenn er avgått ved døden i tysk fangenskap. De ofret sitt liv for Norge og skal aldri bli glemt.

Følgje en melding fra Stockholm har utnevnelsen av Beck-Friis til svensk ambassadør hos den norske regjering i London utløst den hittil skarpeste tyske note til Sverige.

Den norske fronten er fast. En rekke norske firmaer har fått ordre om å slutte seg sammen av hensyn til "den totale krigsinnstans", men har avslått. Som følge herav må de stenge. Det dreier seg bl.a. om firmaene Steen & Strøm, Robsahm & Co., Bernhard L. Mathiesen, Brødrene Dobloug og A/S Glassmasinett, samt endel andre. Funksjonærerne er oppsatt pr. 1. ds., og får uttalt 14 dagers gasje diktat.

Nr. 58.

1/6

X - Y - Z

1943

3. årg.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

29. og 30. mai 1943:

De to siste døgn har de alliertes intense luftoffensiv mot Akselandene og besatt område fortsatt uten stans. Natt til søndag rettet en stor styrke britiske bombefly et kraftig og koncentrerter angrep mot Wuppertal i Ruhr. Angrepet betegnes som meget vellykket. 33 britiske fly savnes. Wuppertal er et meget viktig industrisentrum og har 400.000 innbyggere. Her ligger kjemiske fabrikker og bomullsspinnerier såvel som mekaniske verksteder. Den største styrke amerikanske fly som hittil er satt inn foretok igår ettermiddag tokt mot 3 av fiendens ubåtstasjoner i Frankrike. 13 fly vendte ikke tilbake. Bombe- og jagermaskiner har rettet angrep mot flyplasser og transportmål i Frankrike søndag. Under operasjonene blev 4 tyske jagere skutt ned, mens bare 1 britisk maskin gikk tapt. Fredag rettet fly fra kystkommandoen et vellykket angrep mot 12 fiendtlige R-båter utenfor Cherbourg. 6 av båtene blev senket, mens 3 av dem ble skadet. Britiske jagere har rettet angrep mot mål ved Seebrügge. Under fredagens angrep mot Essen blev det sluppet 1100 tonn bomber. Byens luftskyts var kraftigere enn noensinne. Under angrepene mot Jena viste de britiske Mosquitofly seg fiendens maskiner fullstendig overlegne, idet intet tysk fly kan hamle opp med dem hvad hastighet angår.

Fra Nord-Afrika meldes det at de alliertes angrep mot Sardinia, Sicilia, Pantellaria og det italienske fastland fortsetter uten stans. Lørdag blev det meldt at den italienske marinehavn Livorno var kraftig og virkningsfullt angrepet av hundre amerikanske Flyvende Festninger som vendte tilbake til sine baser uten tap. Livorno ligger ca. 70 km. syd for Specia og er den nordligste by som er blitt angrepet fra baser i Tunisia. Det blev kastet spreng- og brannbomber mot skip på havnen og mot oljeraffinerier og kommunikasjonssentra på land. De oppnådde resultater var meget gode. Foggia-flyplassen i Syd-Italia er angrepet av Liberatorfly og en rekke fiendtlige maskiner blev ødelagt på bakken. På Sicilia er Miloflyplassen ved Trapani blitt bombet og likeledes Augusta. På Sardinia og Pantellaria er det spesielt høyner og fernbaneanlegg som er blitt bombet. 27 Aksemaskiner er ødelagt, mens bare 1 alliert fly er gått tapt. Utenfor østkysten av Hellas er et seilskip med forsyninger blitt senket. General de Gaulle er kommet til Algier hvor han blev mottatt av general Giraud som uttalte at samarbeidet nå er i meget godt gjeng.

Det russiske flyvåpen fortsetter sine uoppnåelige angrep mot fiendens sambandslinjer og jernbaner på Østfronten. Vitebsk, 100 km. nordvest for Smolensk, er blitt spesielt kraftig angrepet. Lørdag blev det meldt at fienden hadde tapt 197 fly på tre dager i Kuban-området. Tyske motangrep i dette avsnitt er avvist og russerne fortsetter å trenge seg nærmere Novorossisk. Søndag blev det meldt at 20 fiendtlige fly var skutt ned i Leningradområdet. For øvrig meldes det artilleridueller langs hele fronten.

I Rigabukten har russerne senket en fiendtlig 5000-tonner. En melding fra kystkommandoen forteller at 4 tyske armerte trålere er blitt senket utenfor Dunquerque. Utenfor Island og i Eiscayabukten har britiske fly i løpet av de siste 10 dager senket 5 fiendtlige ubåter. Fienden innrzmmer at senkningene av alliert tonnasje er avtagende idet konvoiene nå blir betydelig kraftigere beskyttet.

En melding fra Tokio sier at man har mistet kontakten med de japanske styrker på Attuøya og at man går ut fra at styrkene har valgt heltedøden fremfor å overgi seg. De siste amerikanske meldingen forteller om fortsett fremgang på øya.

En melding fra Tyskland forteller at en så 6 nordmenn er avgått ved døden i konsentrationsleire der.